

Z obsahu:**Sláva Trojice v člověku**

Katecheze Jana Pavla II.
při generální audienci
7. června 2000

– strana 2 –

Herold Ježíšova Srdce

Sv. Gertruda – největší
německá mystička

– strana 4 –

**Solušní bratři
šli kolem...**

Karel Komárek

– strana 5 –

**Bude to Mariino
vítězství**

– strana 6 –

**»Tebe ctíme,
milujeme..., Maria«?**

– strana 7 –

**Nejvýznamnější místa
jubilejního putování (6)**

K dějinám baziliky
na Via Ostiense

– strana 8 –

**350 let Lorety v Římově
u Českých Budějovic**

Stanislav Maria
Holeček, Lucern

– strana 10 –

**Vstříc Mezinárodnímu
eucharistickému
kongresu (3)**

– strana 11 –

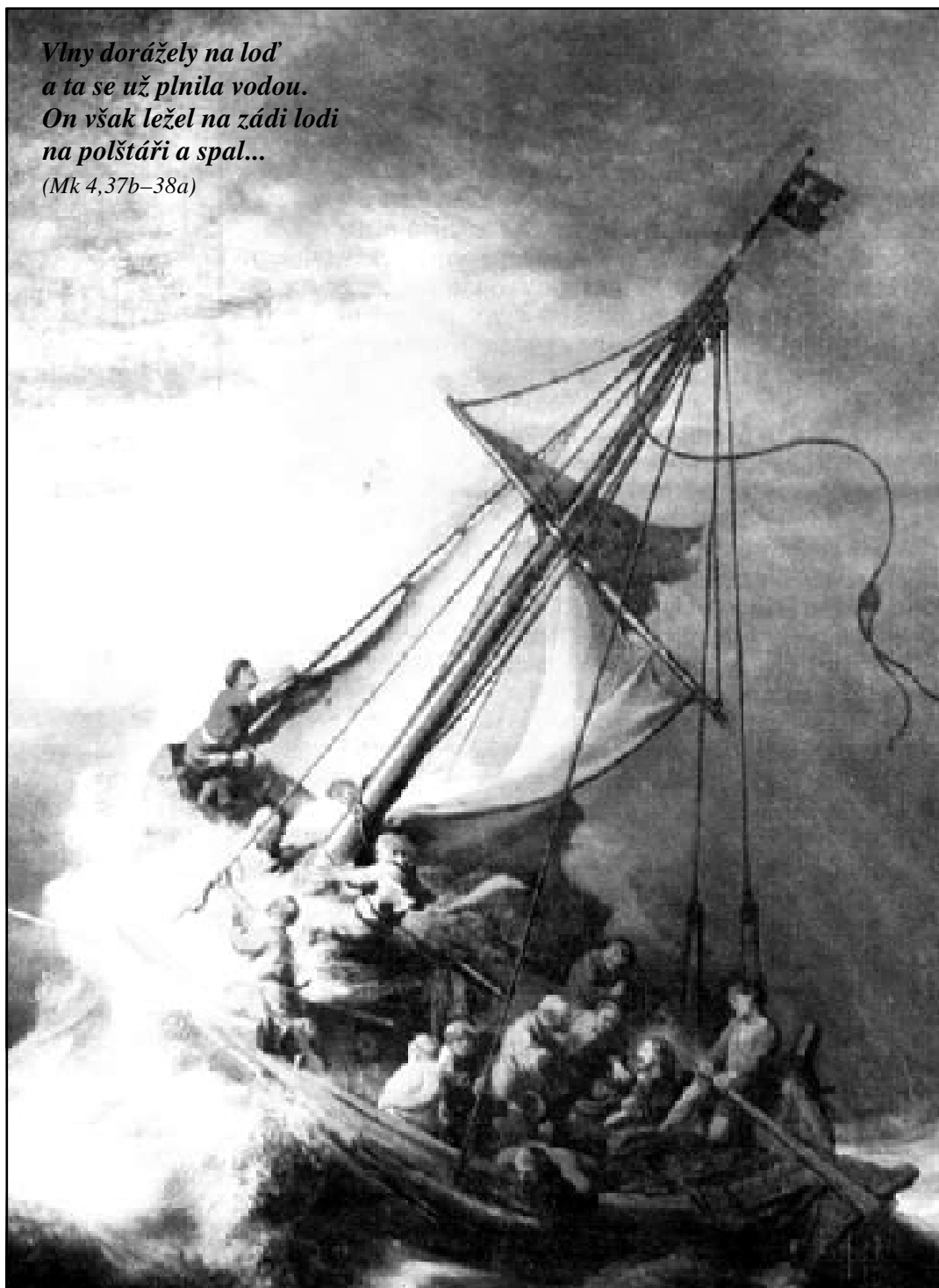
**Příběh neuvěřitelné
dětské nouze**

Alexa Gaspariová

– strana 12 –

*Vlny dorážely na loď
a ta se už plnila vodou.
On však ležel na zádi lodi
na polštáři a spal...*

(Mk 4,37b–38a)



Sláva Trojice v člověku

V tomto Jubilejním roce se naše katecheze s radostí zabývá tématem oslavy Trojice. Po rozjímání o slávě tří božských osob ve stvoření, v dějinách a v Kristově tajemství obrací se nyní náš pohled k člověku, abychom zde postřehli zářící paprsky Božího působení.

»V Boží ruce je život všeho, co žije, duch každého lidského tvora« (Job 12,10). Toto sugestivní Jobovo prohlášení odhaluje radikální vztah, který spojuje lidské bytosti s Hospodinem, který miluje život (Mdr 11,26). Rozumný tvor nese v sobě vepsán **intimní vztah ke Stvořiteli**, hluboké pouto spočívající především v daru života. Je to dar věnovaný samotnou Trojicí a obsahuje dvě základní dimenze, které se nyní pokusíme objasnit světlem Božího slova.

Trojice v daru přirozeného života

První základní dimenze života, kterým jsme obdařeni, je ona **fyzická a historická**, ona »duše« (nefesh) a onen »duch« (ruah), které připomněl Job. Otec vstupuje na scénu jako pramen tohoto daru na samých počátcích stvoření, když slavnostně prohlašuje: »Učiniťme člověka k našemu obrazu a podobnosti...« Bůh stvořil člověka jako svůj



obraz, jako obraz Boží ho stvořil, stvořil člověka jako muže a ženu (Gn 1,26–27). Spolu s Katechismem katolické církve můžeme vyvodit tento závěr: »Boží obraz je v každém člověku. Září ve společenství osob k podobnosti vzájemné jednoty božských osob.« (KKC 1702) I v samotném spojení lásky a ve schopnosti lidské dvojice plodit je odraz Stvořitele. **Muž a žena v manželství pokračují v tvořivém Božím díle**, účastní se jeho nejvyššího otcovství v tajemství, o kterém máme rozjímát, jak nás vyzývá Pavel, když píše: *Jeden je Bůh a Otec všech, který je nade všemi, proniká všechny a je ve všech* (Ef 4,6).

Účinná Boží přítomnost, kterou křesťan vyzývá jakožto Otce, projevuje se již na počátku života každého člověka, aby se pak rozšířila na všechny jeho dny. Dosvědčuje

to sloka mimořádné krásy z žalmu 139, který můžeme vyjádřit v podobě bližší originálu: *Tys přece stvořil mé ledví, utkal jsi mě v lůně mé matky... má podstata ti nezůstala utajena, když jsem byl tvořen v skrytu, sprádan v hlubinách země. I můj zárodek (golmi) viděly tvé oči, všechno bylo zapsáno v tvé knize; mé dny byly stanoveny dříve, než jediný z nich nastal* (vv 13.15–16).

Syn a Duch ve stvoření

Také Syn je přítomen po Otcově boku, když se utvářela naše existence, on, který přijal stejné tělo, jako je naše (srov. Jan 1,14), aby se ho mohly dotýkat naše ruce, aby ho mohl uslyšet náš sluch, aby jej mohly vidět a rozjímat o něm naše oči (srov. Jan 1,1). Pavel nám totiž připomíná, že je jeden Bůh: *Otec, od něhož pochází všechno a pro něhož jsme tu i my; máme jednoho Pána: Ježíše Krista, skrze něhož povstalo všechno, i my* (1 Kor 8,6). Každý živý tvor je pak odkázán na vdechnutí Ducha Božího, jak zpívá žalmista: *Sešli svého Ducha a budou stvořeni* (Ž 104,30). Ve světle Nového zákona je možno číst tato slova jako předzvěst třetí božské osoby Nejsvětější Trojice. U pramenů našeho života je tedy trinitární zásah lásky a požehnání.

Dar života v Bohu

Jak jsem předeslal, existuje jiná dimenze života nabídnutého lidskému tvorovi. Můžeme ji vyjádřit pomocí tří teologických novozákonních kategorií. Je to především »zoe aionios« neboli »**věčný život**«, který oslavuje Jan (srov. 3,15–16; 17,2–3) a jež je třeba chápat jako účast na »božském životě«. Pak je tu pavlovská »kainé ktisis«, »**nové stvoření**« (srov. 2 Kor 5,17; Gal 6,15), vytvořené Duchem svatým, který proniká do lidské stvořenosti, transformuje ji a uděluje jí »nový život« (srov. Řím 6,4; Kol 3,9–10; Ef 4,22–24). Je to život velikonoční: *Jako totiž pro spojení s Adamem všichni propadli smrti, tak zase pro svoje spojení s Kristem všichni budou povoláni k životu* (1 Kor 15,22). To je konečně **život Božích synů**, »hyiothesía« (srov. Řím 8,15; Gal 4,5), který vyjadřuje naše **společenství lásky s Ot-**



cem v následování Krista v síle Ducha svatého: *A protože jste synové, poslal nám Bůh do srdce Ducha svého Syna, Ducha, který volá: »Abba, Otče!« Už tedy nejsi otrok, ale syn a jako syn také dědic skrze Boha* (Gal 4,6–7).

Tento nadpřirozený život vlitý nám skrze milost nám **otevřít budoucnost dokonce za hranicemi naší přirozené pomíjivosti**. To je to, co tvrdí Pavel v listu Římanům, když se ještě jednou dovolává Trojice jako zdroje tohoto velikonočního života: *A když sídlí ve vás Duch toho, který z mrtvých vzkřísil Ježíše, pak ten, který z mrtvých vzkřísil Krista Ježíše, probudí k životu i vaše smrtelná těla svým Duchem, který sídlí ve vás* (Řím 8,11).

Trojice – zdroj lidské důstojnosti

»Život věčný je tedy život samého Boha spolu s životem Božích dětí. Před tváří této překvapující a nevyzpytatelné pravdy, která pochází od Krista v Bohu (srov. Jan 3,1–2), křesťan nemůže být nezachvácen stále novým úžasem a vděčností bez hranic... Tak dospívá křesťanská pravda o životě svého vrcholu. Jeho důstojnost není spojena pouze s jeho počátkem, jeho původem z Boha, ale také s jeho koncem, s jeho určením pro společenství s Bohem, v jeho poznávání a v lásce k němu. Ve světle této pravdy sv. Ireneus upřesňuje a doplňuje svou oslavu člověka: »slávou Boha« je tak »živý člověk«, ale »život člověka spočívá v patření na Boha.« (Evangelium života, 38; srov. Ireneus: Proti bludařům IV., 20, 7.)

Uzavřeme naši úvahu modlitbou mudrce Starého zákona k Bohu, který žije a miluje život: *Miluješ všechno, co je, a neošklivíš si nic z toho, co jsi učinil, vždyť bys ani nemohl připravit něco, co bys měl v nenávisti. A jak by mohlo cokoliv trvat, kdybys ty to nechtěl, anebo být zachováno, kdybys to nepovolal k bytí. Šetřiš všechno, protože je to tvé, Pane, milovníku života, protože tvůj neporušitelný Duch je ve všem* (Mdr 11,24–12,1).

L'Osservatore Romano 8. června 2000
Mezilitulky a zvyraznění
redakce Světla

Lekce víry

Zamyšlení nad liturgickými texty
dnešní slavnosti

Proč jste tak ustrašení?

Nastává večer po dni plném práce. Ježíš jej strávil celý na lodi. Stala se jeho kazatelnou, ze které promlouval k velkému zástupu pozorných posluchačů. Mluvil v mnoha podobenstvích. Jeho učitelská horlivost se nezastavila ani ve chvílích odpočinku, které využívá k tomu, aby svým učedníkům vložil smysl podobenství⁽¹⁾. Uč se od svého Pána, jak ti má ležet na srdci *hledání Božího království*⁽²⁾. Ježíš využívá každé příležitosti a každé situace, aby své učedníky přivedl k novému smýšlení a přesvědčil je, že *staré řády pominuly, nové věci nastoupily*. K tomu má posloužit i mimořádná lekce víry dnešní noci. I ty se na ni připrav usebraností, modlitbou k Duchu svatému a četbou Písma svatého.

Víš, co nejvíce ohrožuje tvou víru? Tvé nepodložené sebevědomí. Vítej proto každou příležitost, kdy můžeš poznat, jak jsi malý, abys přestal usuzovat podle lidských měřítek. *Tušil jsi snad, že se jednou narodíš a jak velký bude počet tvých dnů? Řídí se snad příroda tvým rozumem?*⁽³⁾ Proto využij pobídky prvního čtení a ponoř se nejdříve do celé 38. kapitoly knihy Job, abys *viděl Hospodinova díla a jeho divy*⁽⁴⁾. Rozjímej o nich, dokud tě nepřivedou na kolena v upřímném vědomí, kdo jsi ty a kdo je Bůh. Teprve takto disponován nastup na loď, aby tě definitivně převezla *na druhou stranu*. Budeš cestovat spolu s tím Pánem, *skrze něhož všechno je stvořeno*⁽⁵⁾.

Cesta k novým břehům a nové skutečnosti však vede nejistým mořem a nocí. Temnoty tě připravují o pevné body lidských jistot, na které jsi zvyklý; cesta se pojednou zdá mnohem delší, než jsi předpokládal a namlouval sám sobě, a noc hlubší, než můžeš snést. Přichází chvíle zkoušky. Všechno, na co lidsky spoléháš, se začíná hrozivě otřásat a naklánět. Hrozivé vlny povážlivě zaplavují zmítanou loď. Zdá se, že soustředěná síla a intenzita útoků nepřátelských živlů už už povede nevyhnutelně ke ztroskotání.

Ale je tu ještě další nepřijemné překvapení. Ježíš tomu vůbec nevěnuje pozornost. Nechává posádku samu sobě. Co si o tom myslit? Jak je vůbec možné za takových okolností spát? Je to spánek přímo provokující. Může tím Pán přispět k tvé záchraně?

I když Pán spí, je nicméně na tvé lodi s tebou. Musíš si učinit jasno o tom, co pro te-

be znamená tato jeho přítomnost. Pán není s tebou proto, abys měl jistotu, že se ti splní snadno a rychle to, po čem toužíš. Ježíš tě nedoprovází jako záruka trvalé pohody a nerušeného průběhu, jako ochrana před námahou a před problémy. Jeho přítomnost tě sama o sobě nezvýhodňuje. Nikdy nemluvil o tom, že nebudeš muset vynakládat všechno úsilí, abys dorazil na druhý břeh. Pán není s tebou proto, abys mohl složit ruce v klín.

Jestliže spí i v bouři, není tento jeho spánek naopak jediným pevným a jistým bodem uprostřed všeho víru a zmatku? Není jeho klid spíše důvodem pro tvé uklidnění než pro tvou paniku a strach? Vždyť přece cíl této plavby, její čas a trvání stanovil sám Pán. Že by tak učinil, a při tom nevěděl, jaké budou její okolnosti, protivenství a průběh? Je možné se domnívat, že by Bůh mohl zaspát svou vlastní záhubu?

Největší chybou by bylo, kdybys podlehl lidským sklonům. Rádi obviňujeme především ty druhé z obtíží, které nás potkaly. Jestliže opravdu jsi u konce svých sil, obrať se na svého Pána, zavolej ho, nikoliv však proto, abys mu vyčítal jeho počínání, ale aby ses zeptal, co ty sám máš dělat, zda to ve skutečnosti nejsi ty sám, kdo spí a nevnímá skutečné nebezpečí. Je-li Bůh s tebou, nemůže se ti stát nic, co Bůh nechce dopustit. Myslíš, že ve své dobrotě dopustí, co by směřovalo ke tvé záhubě? Jste spolu na jedné lodi. Záhuba ti nehrozí ani od větru, ani od tmy, ani od rozbouraných vln. Záhuba ti hrozí jen od tebe samého, pokud přerušíš své spojení s Ježíšem. Největším ohrožením pro tebe je nedostatek víry.

Mimo oblast víry vstupuješ pokaždé, kdykoliv ti Pánova slova připadají ne dosti logická, jasná a spolehlivá a začneš-li je nahrazovat svými vlastními představami a konstrukcemi svých cílů, termínů, prostředků, svých zaručených předpovědí a skálopevných výkladů. Ale ty se nutně zhrouť. Chápeš, *proč jsi tak ustrašený?* Postupoval jsi na vlastní pěst. *Nemáš víru.*

Přenechej bez obav Pánu průběh budoucích událostí. Vždyť stačí jedno jeho slovo! Nauč se od větrů a moře, jak máš poslouchat Ježíše. *Od nyníška neposuzuj podle lidských měřítek. Za ranních červánků chval Hospodina za jeho milosrdenství a za jeho divy k dobru lidí*⁽⁶⁾.

Bratr Amadeus

Poznámky:

⁽¹⁾ Srov. Mk 4,34; ⁽²⁾ srov. Mt 6,33;

⁽³⁾ Job 38,21; 39,26; ⁽⁴⁾ resp. žalm 107;

⁽⁵⁾ Kol 1,16; ⁽⁶⁾ resp. žalm 107.

Liturgická čtení

1. čtení Job 38,1,8–11

Hospodin odpověděl Jobovi z bouře a řekl: „Kdo zahrabil moře branami, když vytrysklo, vyšlo z lůna, když jsem je oblékl mraky jak šatem, temnotou (přikryl) jak plénkami, když jsem pro ně vylámal hranice a položil závoru s bránou? Rekl jsem: Až sem smíš přijít, ne dál, zde se má tříštit bujnost tvých vln.“

2. čtení 2 Kor 5,14–17

Kristova láska nás nutí k tomuto úsudku: Jeden umřel za všechny, umřeli tedy všichni; a umřel za všechny, aby ti, kteří jsou naživu, nežili už sobě, ale pro toho, který za ně umřel a vstal z mrtvých.

Proto mi od nyníška nikoho neposuzujeme podle lidských měřítek. A třebaže jsme Krista kdysi posuzovali podle lidských měřítek, teď už to neděláme. Když se tedy někdo stal křesťanem, je to nový tvor. To staré pominulo, nové nastoupilo.

Evangelium Mk 4,35–41

Jednoho dne večer vyběhl Ježíš své učedníky: „Přeplavme se na druhý břeh!“ Rozpustili tedy zástup a vzali Ježíše s sebou, tak jak byl na lodi. Také jiné lodi jely s ním. Tu se strhla velká větrná bouře. Vlny dorážely na loď a ta se už plnila vodou. On však ležel na zádi lodi na polštáři a spal.

Vzbudili ho a řekli mu: „Mistře, je ti to jedno, že hyneme?“ Probudil se, pohrozil větru a poručil moři: „Mlč! Buď zticha!“

A vítr ustal a zavládlo úplné ticho.

Jim pak řekl:

„Proč se bojíte? Pořád ještě nemáte víru?“ Padla na ně bázeň, veliká bázeň, a říkali si mezi sebou: „Kdo to asi je, že ho poslouchá i vítr a moře?“



Herold Ježíšova Srdce

Sv. Gertruda (1256–1302)

Sv. Gertruda patří k největším německým mystičkám. Přišla do kláštera v Helfě v Sasku jako pětiletá a ve svých 25 letech měla první vidění Ježíše Krista. Od té doby žila až do své smrti v nejtěsnějším společenství se »svým« Pánem. Je velkým poslem Ježíšova Srdce. Z její bytosti vyzáruje ryzí a radostné dětství a duchovní svoboda, která vždy dávala přednost službě bliženské lásky před stykem, který měla s Kristem jako jeho snoubenka.

V klášteře v Helfě byla její abatyší sv. Mechthilda, její vychovatelka. Výmluvnost a inteligence tohoto dítěte byly obdivuhodné: dychtivá po vědění osvojila si Gertruda Písmo svaté, latinu, matematiku, hudbu a filozofii. Když se později v tomto klášteře stane benediktinkou, pracuje ve skriptoriu (písárně) při opisování, překládání a ornamentální výzdobě knih, píše malá pojednání o Písmu svatém a meditace, které se dochovaly pod titulem »Duchovní cvičení«.

Ve věku 25 let ji přepadl neklid, který měl být úvodem k jejímu obrácení. Nestará se o filozofii více než o Boha? 27. ledna 1281 se jí zjevuje Pán Ježíš. Fascinuje ji. Ale mezi NÍM a jí je vysoký ostnatý plot, který je odděluje. ON však ji pozvedá a přitiskne k sobě. Od té chvíle se od něho neodloučí. Činí rozhodnutí pro celý život. Celá její bytost se vášnivě natahuje za jasm Boho-člověka. Její spiritualita je christocentrická a zcela ponořená do plnosti Slova, které se stalo tělem. Vede ji k »zářící a zcela tiché Trojici«. Až do své smrti 17. listopadu 1302 žije světice ze vzpomínky na královskou tvář, která se přitiskla k jejímu obličejí. Z božských očí do ní pronikl oheň a naplnil celé její nitro. Bláznivá láska Boha, který se zamiloval do lidstva, ji přemohla.

Poznává samu sebe v Božím světě jako »zlé stvoření, nejnedůstojnější, nejnevěděčnejší a nejnedokonalejší, plné ne-trpělivosti a nedbalosti«. Svěřuje se Mechthildě, která její otázky předkládá přímo Pánu: »Která vlastnost mladé řeholnice přitahuje takovou přemíru milostí? Proč se nedívá na její chyby?« Bůh dává Mechthildě osvětlení a učí nás tajemství: »To, co se na mojí malé vyvolené jeví jako chyby, jsou spíše velké pokroky její duše. Neboť lidská ubohost by vůbec nestačila, aby zabezpečila působení mých milostí před vichrem je-

šitné chvály, kdyby nebyla skryta pod zdáním chyb.« A jaká je to vlastnost, která jej přitahuje? »Nejvíce se mi na ní líbí svoboda srdce, protože nedovolí, aby její srdce přilnulo k něčemu, co by se se mnou přelo o první místo.«

Její vášeň pro Syna člověka a pro duše ji učí, aby se cvičila ve »svobodě srdce«, v tom, co otcově nazývají stráží srdce. Když přijme Kristovy rány, obrátí se k ní Ježíš těmito podivuhodnými slovy: »Zde proudí spolu přival všech tvých pocitů. Všechny tvoje rozkoše, naděje, radost, bolest, strach a osobní pocity mají být upevněny v mé lásce.«

Nikdy nechtěla stát mezi Bohem a tolika lidmi, kteří k ní přicházeli, aby prosili o radu. Její mimořádný bystrozrak, její schop-

ihned usmířen ušetřím mnohé.« Když je roztržitá při modlitbě, pobouřena svými nedbalostmi se obrátí na svého Spasitele, který jí zjevuje, jak velice jej vnitřně zasahuje toto volání o pomoc: »Když je někdo postižen lidským pokušením a utíká se v pevné důvěře pod moji ochranu, pak patří k těm, o kterých mohu říct: Jedna je moje holubiце, jako vyvolená z tisíců, která svým zrakem zraňuje mé Božské Srdce.« Je to malá cesta důvěry: »Je to oko mé vyvolené, co zraňuje mé Srdce, je to naprostá důvěra. Musí věřit, že mám skutečně moc, moudrost a vůli stát jí po boku. Tato důvěra mě tak přemáhá, že se od ní nikdy nemohou odtrhnout.« Gertruda namítá: »Ale tuto důvěru nemohu mít někteří již předem.« Útěchylná odpověď: »Každý může svou malomyslnost do určité míry přemoci. A i když ne z celého srdce, může alespoň ústy říct, co říká Job: I kdybys mě usmrtil, budu přece v tebe doufat.«

Ale vlažnost a zvyk? Gertruda si stěžuje: »Kéž bych měla, Pane, takový žár, aby se moje duše ustavičně rozpalovala a tak roztavila, abych se do tebe mohla o to očištěnější přelít!« Znovu odpověď: »Tvoje vůle je takový oheň.« Tehdy pochopila, že pouhým hnutím vůle může dosáhnout uskutečnění tužeb, které mají za cíl Boha.

Když Gertruda těžce onemocněla, a to posedmé, řekl jí Pán: »Říkej mi, moje přítelkyně, že jsi nemocná z lásky ke mně.« »Můj milovaný,« odpověděla, »jak bych mohla já nehodná si dovolit něco takového říct!« Pán: »Každý, kdo dobrovolně obětuje svou vůli snášet nějaké těžkosti kvůli mně, může se opravdu chlubit a s chloubou prohlašovat, že je nemocný z lásky ke mně, když je při svém strádání trpělivý a vydrží s pohledem na mě... Moje slitovná láska je tím tak účinně pohnuta, že se cítím být násilím přinucen uzdravit

ty, kteří mají rozbité srdce, to znamená ty, kteří žádají o mou milost dále oznamovat radostnou zvěst zajatým, to znamená odpuštění hříšníkům, a zajatým osvobození, to znamená oznamovat duším v očistci vykoupení.« Žebrák o naši lásku je neschopný vydržet jedině mrknutí oka. On je Prostředník, který je ochoten obětí svých ran hojit bídu lidí.

Jednoho dne daruje Kristus Gertrudě své Srdce, aby »nedokonalosti tvého živo-



nost rozhodování a její zjevně nadpřirozená citlivost přitahovaly. Stačilo jedno slovo, a Bůh ji osvětil okamžitým poznáním.

Tato svoboda srdce ji chránila přede všemi introverzemi. Ustavičně přijímala, aby mohla ustavičně rozdávat. »Nacházím takovou radost v této duši, že často, když mě jiní lidé urážejí, spočinu na ní v pokoji a sešla na ni úzkost srdce nebo tělesnou obtíž, kterou přijímá ve spojení s mým utrpením tak vděčně, tak pokorně a tak trpělivě, že

ta obrátilo k dobrému, aby tě udělalo pro mě oči dokonalou a příjemnou, protože jako je služebník stále připraven vyplnit vůli svého pána, tak je ti mé Srdce k dispozici, aby v každé chvíli obracelo tvé nedbalosti k dobrému».

Když jednou přijala Gertruda Kristovo tělo, viděla svou duši jako strom, který zapouští své kořeny do rány Nejsvětějšího Srdce našeho Pána, a cítí, že tento strom čerpá z této požehnané rány obdivuhodnou mízu. Ta stoupá od kořenů do větví, listů a plodů, aby jim předala ctnosti božství a lidství Ježíše Krista.

Jednoho dne se jí její srdce při Eucharistii jeví jako vlašné. Pán jí říká: *»Ženich je vždy více vzrušen, když vidí šiji své nevěsty zbavenou všech ozdob, než když je ověšena drahocennými šperky. Má raději, když vidí její ruce ve svých, než když jsou ozdobeny drahocennými rukavicemi. Proto raději nacházím v tvé duši ctnost pokory než milost zbožnosti.«*

Gertruda učí mnoho o Eucharistii. Zdá se, že nikdo lépe neodhalil tuto symbiózu mezi nebem a zemí. Ze své nemocniční cely vidí, jak se spojují pozemská a nebeská liturgie, aby oslavovaly Nejsvětější Trojici. Svátá Mechthilda zapsala téměř všechna zjevení sv. Gertrudy s výjimkou druhého dílu, který nemocná mohla napsat sama. Takto vzniklé knize dává sám Ježíš titul *»Herold božské lásky«*: *»Kniha, která je myšlena pro poslední časy, až lidské srdce tak vychladne, že už nebude schopné uvěřit na lásku.«*

Rukopis byl celá staletí zahrabán a platil za ztracený. Roku 1536 se objevilo první vydání. To znamená, že sv. Terezie z Avily, sv. František Saleský a mnozí jiní si ji zvolili za učitelku duchovního života. S četbou této knihy se pojí velká zaslíbení: *»Skrze ctnost mého božství každý, kdo tuto knihu čte k mé oslavě s pravou vírou, pokorou a milujícím poznáváním, aby v ní našel spásu pro svou duši, dosáhne odpuštění lehkých vin, milost duchovní útěchy a pohotovost srdce, aby mohl přijmout více nebeských dober.«*

Tento zářící průlom úcty k Nejsvětějšímu Srdci Ježíšovu, který pochází od Gertrudy a Mechthildy, přežil staletí až do dnešní doby. Gertruda byla vyvolena, aby pomohla všem, kteří ji chtějí o to prosit, dosáhnout obtížné, ale mír přinášející *»libertas cordis«*, strážce srdce. Posiluje nás v lásce k Bohočlověku, který je vždy připraven přijít na pomoc naší bídě.

*Podle Feu et Lumière
Překlad -lš-*

Soluňští bratři šli kolem...

Až vyrazíme o prázdninách do přírody, udělejme si jeden pokus. Pokud se budeme pohybovat po naší Moravě drahé, zastavme se na nějakém místě, odkud je dobrý rozhled, a zkusme si představit, že třeba zrovna tudy procházeli kdysi Cyril a Metoděj. Že viděli tutéž krásnou krajinu, na kterou se teď díváme my. Že možná na tomto místě, kde jsme se právě zastavili, stál tehdy chrám, ve kterém oni nebo jejich žáci přistoupili k oltáři Božímu. Archeologové odhalili z Velké Moravy hodně, ale jistě ne všechno; vždyť není divu, že po tolika bojích a nájezdech nepřátel zůstalo mnoho památek v propadlišti času. A tak si můžeme klidně představit, že soluňští bratři šli i kolem naší vesnice; že přebrodili řeku, ve které se v létě koupeme; že kázali na místě, kde dnes stojí náš farní kostel. Může to být užitečný signál pro náš duchovní život, tak jako celá cyrilometodějská misie byla znamením pro duchovní dějiny naší rodné země.

Všimněme si jedné důležité okolnosti: Když kníže Rostislav požádal v Byzanci o misionáře pro Moravu, neposlali mu sem jen tak někoho, nýbrž své nejlepší lidi – prvotřídní učence a diplomaty z prostředí císařského dvora. Cyril vyučoval v Konstantinopoli na vysoké škole, Metoděj byl správcem jedné byzantské provincie. Jak vidíme ze slovanského písma, které sestavili, a z překladů Bible a další literatury, které pořídili, museli být také mimořádně schopní lingvisté. Bývá sice málo dělníků pro žen Páně a bylo jich zřejmě málo i tenkrát, ale pro Moravu se kupodivu našli ti nejkvalitnější. Každá země takové štěstí neměla, ani naše země ještě předtím za misionářů německých. Nechce nám touto historickou okolností něco říci Pán dějin? Není také tohle signál pro náš národ?

A obdivujeme ještě další věc: jak si Cyril s Metodějem moudře počínali v ovzduší narůstajícího nedorozumění mezi východní a západní církví. Přestože měli v Byzanci tak vysoké postavení, přestože byli přáteli konstantinopolského patriarchy Fotia, který otevřeně vystoupil proti papeži, nenechali se do této roztržky zatáhnout. V Římě požádali o schválení svého díla a také se tu úspěšně obhájili proti nařčení z bludů. Řečeno slovy známé písně: *»Ochranu skytli v církve svatém lůně.«* A bylo zcela logické, že se zhruba před sto lety stali patrony unionismu – hnutí usilujícího o znovusjednocení východní a západní církve – a že

je v naší době papež Jan Pavel II. prohlásil za spolupatrony Evropy. Až se při návštěvě velehradské baziliky zahledíme na krásný obraz Matky Unie, tolik podobný východním ikonám, a přitom zcela náš, rozjímějme o tom, že v osobách Cyrila a Metoděje, v jejich díle i tradici má naše země zase určitý náskok, pokud jde o sblížení rozdělených křesťanů, a že by ho neměla promarnit odbočováním na falešné cesty.

Při sledování historických událostí té doby může vzniknout dojem, že západní církve si Cyrila a Metoděje tehdy příliš nevážila: pronásledovali je němečtí kněží, slovanská bohoslužba byla nakonec zakázána a vytlačena latinskou. Jistěže se to tenkrát stalo. Ale kdo může přirozeně vysvětlit, proč i přes tuto nepřízeň mělo cyrilometodějské dílo stále vliv i na Západě a za několik století tady zase vyplulo na povrch? Podíváme-li se na nejstarší český překlad Bible, který vznikl za Karla IV., najdeme v něm řadu slov a jazykových znaků, které se shodují s dávným překladem cyrilometodějským. Časová vzdálenost obou překladů je 400 až 500 let. Tím je dokázáno, že staroslověnská biblická a církevní terminologie se u nás šířila a předávala i tehdy, když tu slovanská bohoslužba oficiálně neexistovala. A doufejme, že touto hlubinou proplula nejen slova, ale také duch obou bratří, kteří „získali láskou Kristu národ celý“.

Skutky apoštolů v 16. kapitole vypravují, jak se svatému Pavlovi ve snu zjevil jakýsi Makedonec a prosil ho: *»Přejdi do Makedonie a pomoz nám!«* Pavel šel a dostal se na této cestě až do Soluně, do města, kam pak poslal jeden ze svých prvních listů. Do města, kde později vedle Řeků žili i Slované a kde se Cyril s Metodějem naučili jejich řeč – jejich i naši. Tak se stala Soluň mostem, po kterém přišla k našim otcům slova apoštolů. Pokud bychom jeli v létě do Řecka k moři a průvodce v autobuse by nám u města Thessaloniki řekl jen to, že je tu strojírenský průmysl a známý fotbalový klub (tak se to stalo našim známým), zkusme aspoň v duchu zahlédnout soluňské bratry, svaté muže, kteří naplnili Kristova slova: *»Budete mými svědky až na konec země.«* Lidský život je krátký a konec země je pro apoštola tam, kam on sám stačí dojít a zasít Boží slovo. Pro Cyrila a Metoděje to byla právě naše vlast. Bůh s ní měl zřejmě velké plány; jsme si toho vědomi?

Karel Komárek

Bude to Mariino vítězství

V jednom venkovském kostelíku, když bylo ještě dobrým obyčejem konat pravidelně požehnání Nejsvětější svátosti, pokorný kněz Don Giovanni Tesore se po uděleném požehnání modlil s lidem známé invokace: *Bůh budiž veleben...* Když došlo na invokaci: *Velebeno budiž jméno Panny a Matky Marie*, opakoval ji vždy třikrát. Malý ministrant se ho tehdy zeptal, proč invokaci třikrát opakuje. Odpověděl: **»Je to na odčinění rouhání, kterého se dostává Panně Marii... Jednou je uslyšíš i ty, a až přijde čas, pochopíš...«** Chlapec sice slyšel občas kletby, ve kterých se ozývalo i jméno Panny Marie, a hrozil se toho, ale teprve jako dospělý pochopil, že rouhání proti Matce Boží se nedopouštějí pouze nějací hulváti, ale i velmi vzdělaní lidé na »vysokých místech«. Pochopil, že Maria si zaslouží, abychom odčiňovali tyto urážky, protože je Matkou Ježíšovou i Matkou naší, Spasitel nám ji dal, aby spolupracovala na naší spáse, a ona to také dělá způsobem, jakým to dokáže jen ona sama.

Nejčistší Panna

Archandělu Gabrielovi, který jí zvěstoval, že se má stát Matkou Božího Syna, Maria odpověděla: *»Já muže nepoznávám«* (Lk 1,34). Bylo to poprvé, kdy lidský tvor odpověděl takto svému Bohu slovy, která znamenají panenství, čistotu a úplné zasvěcení Bohu. Je to její záměr, její slib čistoty, prohlášení, že její zasnoubení s Josefem, panicem jako ona, je jedinečné a zcela posvěcené.

Archanděl jí vysvětluje, že *na ni sestoupí Duch svatý, a ten, kdo se z ní narodí, je Synem Nejvyššího* (Lk 1,35.37). Na základě těchto slov Církev vždy tvrdila, že Panna Maria je vždy Pannou, a to jak ve smyslu fyzickém, tak i morálním, a že

zrození Božího Syna se uskutečnilo zcela odlišným způsobem od zrození jiných lidí: panenství Panny Marie podle těla chápe jako fyzickou neporušenost; duchovní panenství jako záměr trvalého a úplného zasvěcení, panenství smyslů jako vyloučení jakýchkoliv nezřízených podnětů v souladu s jejím neposkvrněným početím. Tím, že byla počata bez dědičné viny, je prosta jakékoliv náklonnosti ke zlému.

Ale dnes se setkáváme se vzdělanci, kteří se před touto Mariinou velikostí ironicky usmívají a s odvoláním na své moderní (či lépe modernistické?) bádání popírají tyto pravdy, jež Církev vždy hlásala a věřila, jako »vyšinutí z vazby«, jako »středověké pověry«. Není to snad nejtěžší urážka, nejhorší rouhání proti nejsvětější Panně Marii? Popírat neposkvrněné početí a panenství Panny Marie znamená popírat Boha, který může vše, a popírat Syna, který vzhledem ke své vykupitelské smrti uchránil svou Matku ode vši poskvrny. **Tím, že vyznáváme svou víru v neposkvrněnou a nejčistší Pannu Marii, potvrzujeme základní pravdy naší katolické víry a stěžejní tajemství víry: ve všemohoucího Boha, Stvořitele a Pána, jediného Boha ve třech osobách, víru v dědičný hřích a dílo vykoupění, které uskutečnil Boží Syn Ježíš Kristus.**

Podívejme se na oficiální dokumenty Círky o panenství Panny Marie, o dogmatu, které začíná být nejvíce popírané a vysmívané. Nachází se v apoštolském vyznání víry, ve kterém prohlašujeme: *»Ježíš Kristus se počal z Ducha svatého, narodil se z Marie Panny.«* Těto pravdě učil papež Lev I. v dogmatické epištole Flaviánovi (Ep., 28, 2). V roce 649 papež Martin I. vyzvedl tři momenty fyzického panenství Pan-

ny Marie (před porodem, při porodu a po porodu) a odsoudil všechny, kdo popírají, že »svatá Matka Boží je vždy Panna a že bez lidského zásahu působením Ducha svatého počala a porodila Syna a zůstala neporušenou Pannou i po porodu« (D., 256). V roce 1555 papež Pavel IV. na plenárním zasedání Tridentského koncilu potvrdil, že *»blahoslavená Panna Maria vždy zachovala neporušené panenství«*. Tak bychom mohli pokračovat v církevních dokumentech Pia XII., II. vatikánského koncilu až k dokumentům Jana Pavla II., které jsou dokladem nepřerušené a nikdy nezpochybné tradice.

Jak je možné ji dnes popřít, aniž by bylo popřeno Krédo, Písmo, tradice a učitelský úřad Círky? **Maria je neposkvrněná a nejčistší Panna!** Jaká je to krása a jas, jaká je to pro nás radost!

Ježíš je stále týž

Uprostřed letošního měsíce máje papež Jan Pavel II. blahořečil fatimské pasáčky Františka a Hyacintu Martovy, kteří viděli svatou Pannu v roce 1917 a přijali od ní velké poselství pravdy a spásy pro naši dobu. To znamená, že Církev bere za své poselství z Fatimy: **svět bude spasen** nikoliv tlacháním, shromážděními či samozvanými charismatiky, nýbrž **modlitbou, pokáním a poslušností vůči Ježíši Kristu**. Maria se ve Fatimě znovu postavila proti mocným a moudrým a ukázala jedinou pokornou a strnou cestu věrnosti Božím příkázáním, evangeliu, a to v duchu zasvěcení jejímu Neposkvrněnému Srdci.

Maria řekla právě maličké Hyacintě: *»Hřích, který nejvíce uráží Boha a nejvíce duši přivádějí do pekla, jsou hřích nečistoty. Přijde móda, která velice uráží našeho Pána. Osoby, které slouží Bohu, kněží, ře-*



Maria je vždycky nejdokonalším vyplněním mystéria spásy – od neposkvrněného početí až k nanebevzetí – a stále je mocnou předzvěstí tohoto tajemství. Odhaluje spásu a přibližuje milost těm, kteří se zdají lhostejnými a vzdálenými.

Jan Pavel II.

holníci a dobří křesťané, se nesmí dát strhnout takovou módou. Církev nemá módu. Náš Pán je stále týž!« A dále: *»Kdyby lidé věděli, co je to věčnost, udělali by všechno pro to, aby změnili svůj život. Lékařům se nedostává světla, aby mohli léčit nemocné, protože nemají lásku k Bohu. Kdyby vlády respektovaly Církev a daly svobodu svatému náboženství, dostalo by se jim od Boha požehnání. Kněží se musí věnovat péči o duše a být čistí, velice čistí.«*

Když se Panna Maria znovu zjevila Lucii v roce 1929, řekla jí: *»Je tak mnoho duší, které Bůh odsuzuje za hřích spáchané proti mně, je třeba, aby jiné přicházely a žádaly o dostiučnění.«* V roce 1930 žádá smírnou pobožnost prvních pěti sobot v měsíci se svatou zpovědí a svatým přijímáním a čtvrtodinou rozjímáním o tajemstvích sv. růžence. Proč právě pět sobot? Sám Pán Ježíš to vysvětlil sestře Lucii: **»Moje dcero, dů-**

»Tebe ctíme, milujeme..., Maria«?

vod je prostý. Je pět druhů rouhání proti mé Matce: rouhání proti jejímu neposkvrněnému početí, rouhání proti jejímu panenství, rouhání proti jejímu božskému mateřství, odmítání uznat ji za Matku všech lidí, rouhání těch, kteří učí děti lhostejnosti, pohrdání a nenávisti k mé neposkvrněné Matce, urážky těch, kteří hanobí její obrazy.«

Tento skutečně pravdivý výčet se netýká jen vyhlášených heretiků a zřejmých odpadlíků. Odmítání a pohrdání se dnes dostává nejsvětější Panně Marii i od dětí, které infikovali nevědomí a zvrácení dospělí. Ale co je horšího, jsou zde takoví, kteří místo aby učili poznávat a milovat Marii a kráčeli ve šlépějích velkých papežů a světců a nejvýznamnějších věřících Církve, popírají nejsvětější a nejvyšší pravdy a učí druhé je popírat a působí tak pohoršení a zmatek u věřících, **jejichž sluch zůstal katoličtější než ústa určitých učitelů** (sv. Hilarius z Poitiers).

Nyní už jsem tedy pochopil, co měl na mysli ten dobrý kněz, který třikrát opakoval: *Velebno budiž jméno Panny a Matky Marie*, a chtěl bych milovat a učinit milovanou Pannu Marii, tak jak ji milovali svatí a jak ji milovala sv. Terezička od Ježíška. Vyzývám Pannu Marii, aby učinila konec těmto nesmírným zmatkům naší doby a uspíšila triumf svého Syna Ježíše, který bude mnohem větší a slavnější než u Lepanta. Právě díky jí tento triumf skutečně přijde. A proto ji prosím jako Don Bosko:

»Ó Maria, mocná Panno, ty velká a slavná ochránkyně Církve, ty jedinečná Pomocnice křesťanů, ty, která jsi sama přemohla všechny bludy celého světa, chraň nás před satanem v našich úzkostech, v našich bojích, v našich potřebách a přiveď nás do ráje v hodinu naší smrti.«

*Z Il Messaggero 5/2000
přeložil -lš-*

Mariánská úcta se především po Druhém vatikánském koncilu ocitla na seznamu vážných překážek na cestě k jednotě s protestanty. I když křesťané společně vyznávají, že Ježíš se narodil z Panny Marie, a přiznávají jí titul »Matka Boží«, i když snad Lutherova vánoční kázání a výklad Magnifikat svědčí o jeho pravé úctě k Panně Marii, existují dnes ze strany protestantů vážné výhrady k novějším mariánským dogmatům, k mariánským svátkům, které nemají biblický podklad, a k určitým formám mariánské úcty, které si všímají Mariina spolupůsobení na díle vykoupení. Po koncilu se u některých teologů objevuje zřejmá snaha vědomě vyloučit některá »horká témata« týkající se Panny Marie.

Po koncilu se o Marii spíše mlčelo, pokud nedocházelo ke snaze potlačovat »přehnanou« mariánskou úctu z ekumenických důvodů, v poslední době však dochází k jakémusi obratu. Na knižním trhu západních zemí se objevují knihy pojednávající o »Marii«, které se dokonce staly bestselery. Nezaujatý pozorovatel by mohl pocítovat radostné uspokojení, že tato duchovní oblast již opět není opomíjena. Je tento módní trend opětovným potvrzením tradiční zbožnosti prostého lidu, který bez ohledu na ekumenickou problematiku dále putuje na mariánská poutní místa? Můžeme mluvit o znovuoživení mariánské úcty?

Při bližším pohledu musíme však konstatovat, že nově vzniklý zájem o Marii má zcela jiné kořeny než původní mariánská úcta. Dívku z Nazareta objevil totiž mezitím v katolické církvi bující a rozkvétající »salonní« feminismus. Toto hnutí však už nezpívá: »Tebe ctíme, milujeme, srdcem celým, Maria«, nevidí v Panně Marii přímluvkyni a vzor, nýbrž spíše seškrabává zlato ze starých mariánských

predstav. Úsilí této »dobové« mariologie chce Marii osvobodit od »starého kýče«. Noví autoři se pokládají za Mariiny zachránce a osvoboditele. Jan Twardowski vkládá Matce Boží do úst tato slova: »Utlkám pryč ze zbožných obrazů, z papírových abstrakcí mé osoby, od dam, které sedí jako figuríny ve výkladní skříni jako můj model, ode vši kanonizované kosmetiky.« Winfried Nonhof opět píše: »„Sentimentální předsudky“ zakryly pohled na „pravou“ Marii a v průběhu dějin jej „zfalšovaly“: tato žena musela mnoho snést: obranu před tělesnou rozkoší, ospravedlnění bezvýhradného sebeobětování, záměnu nábožnosti za záplavu citů.«

Pokud jde o ústřední bod panenského mateřství Matky Boží, chtějí noví autoři ukázat, že »mluvit o Marii« nemá už nic společného s touto původní tradiční mariánskou úctou.

Být matkou a samo mateřství jsou hodnoty, které dnes už nemají žádnou cenu. Být uvázána na dítě znamená pro moderní ženu pouze nepohodlné pouto. Zatímco dříve i pokud jde o umění, konkrétně božské Dítě stálo vždy v popředí a Maria sama byla jako »svícen, který ne-se Světlo světa« (sv. Gertruda) zřetelně v pozadí, tlačí se nyní sama žena do prvního plánu. To je zřejmě především ve všech debatách o potratech, kde jde spíše o kvalitu života ženy, která není ochotná vzít na sebe závazky a odříkání, jaké s sebou nutně mateřství přináší.

Proto feministky nectí Marii jako »Matku Boží«, která ustupuje do pozadí před božským Dítětem a spolupůsobí tak při vykoupení, nýbrž dívají se na ni spíše jako na »malou ženu« z Nazareta, na »ubohé děvče«, které otěhotnělo »nemanželsky« a tak sdílí osud mnoha žen dnešní doby. Proti »v Nazaretu stryčké Marii« vznešenosti« se hlásá spíše »lidská Maria všedního

dne«, z té, která je vysloveným vzorem člověka, dělá se průměrná křesťanka, »židovské děvče... tak lidské, běžné, nedobrovolně těhotné děvče«, které si musí probíjet cestu světem. Maria je stržena z nebe na zem a konfrontována »s konkrétními zkušenostmi a situacemi«. Maria, přijatá s tělem i duší do nebe, už není přijatelná. *Pryč od svěťice, od obrazu víry, od ženy plné milosti k přítelkyni, sestře a družce v utrpení*, tak je možno přivést na společného jmenovatele moderní feministické proudy. Takové dnešní pohledy na Marii však zapomínají na skutečnost, že úcta je těsně spjata se vším, co je lidské. Kdo pohrdne Mariiným šlechtickým titulem, ten se spokojuje se šosáckým buržoazním humanismem.

Na druhé straně je možno u feminismu pozorovat také ideologické přetížení. Maria je zapražena do káry boje mezi pohlavími. Není už považována za »Matku Boží«, nýbrž za *tajnou a potlačovanou bohyni*. Maria ukazuje ženské Boží rysy, které křesťanství zastupované dosud muži úspěšně potlačovalo. Přisuzuje se jí místo, které by podle biblických výroků nikdy nemohla přijmout. Z pokorné mladé ženy, která zcela potlačila svá vlastní přání a vyslovila své »Ať se mi stane podle tvého slova«, se stává pojednou bohyně, která sesazuje z trůnu »starého« mužského Boha a vyjadřuje božství ženy. Kurt Marti Marii nazývá »Bohyně Bůh« a Luisa Rinserová »Pramáti, která porodila Ducha«.

Není však převráceno pouze Mariino božské mateřství, ale také její panenství dostává novou náplň. Panenství se zde již nechápe tělesně, nýbrž jak uvádí text Kurta Martiho: »Mnohem, mnohem později dívala se Maria bezradně z oltářů, které jí byly postaveny, a uvěřila na proměnu, když ona, několikanásobná matka,

byla povýšena na pannu a bála se o svůj vlastní rozum, když lidé před ní padali na kolena.«

Panenství už neznamená nic víc než obraz ženské nezávislosti na muži. Panna není závislá na muži, a proto je to žena, která triumfuje nad mužem. Maria se stává výrazem boje pohlaví, který proklamuje feminismus. Kateřina Halkesová napsala: »V Marii ožila stará matriarchální víra, podle které je žena plodná skrze Ducha, a nikoliv skrze muže. To je každopádně smysl tohoto označení.« Mariino panenství je zneužito pro ideologické osvobození ženy v každém ohledu, tedy i pro osvobození ženy od jejího vlastního ideálu.

Maria tedy nemá pro ženy vůbec funkci vzoru. Původní postava křesťanské víry se mění na »symbol víry«, který se zasazuje za »zlidštění žen«. Maria je symbolem namáhavé cesty k novému sebepojetí, k nové identifikaci ženy (Kateřina Halkesová). Moderní Maria nenese žádnou známku svatosti a nestojí na žádném podstavci. Je oděna spíše do kalhot feministické bojovnice a uvízla sama v bahně moderní promiskuity. Můžeme konstatovat: Tato ‚Maria‘ nemá nic společného s Matkou Boží a Pannou uctívanou v Církvi po celá tisíciletí. Jedná se spíše o pokus zvrátit tradiční obsah víry, aby se dosavadní pojmy naplnily novými obsahy, ať už hlubinně psychologickými nebo feministickými nebo typu teologie osvobození.

Ve skutečnosti ovšem taková ‚mariánská úcta‘ již nepředstavuje žádnou překážku ekuumenismu pro protestanty. Maria ovšem nemůže být vydána na pospas feminismu a teologii osvobození pod záminkou jednoty Církve. Jde spíše o předávání katolického učení o Marii, Panně a Matce Boží, v úplnosti a neporušeného dalším generacím. Slovník se musí při tom řídit Druhým vatikánským kon-

cilem: »Blahoslavená Panna byla od věčnosti, spolu s vtělením Božího Slova, předurčena za matku Boží a z rozhodnutí Boží prozřetelnosti byla zde na zemi vznešenou matkou božského Vykupitele, jedinečným způsobem nad jiné velkodušnou společnicí a pokornou služebnicí Pána. Tím, že Krista počala, zrodila, živila, představila v chrámě Otcí a trpěla se svým synem umírajícím na kříži, zcela zvláštním způsobem spolupracovala na Spasitelově díle poslušností, vírou, nadějí a vroucí láskou pro obnovení nadpřirozeného života duší. Proto se stala naší matkou v řádu spásy.« (LG 61)

Aby člověk našel přiměřený postoj k Bohu, potřebuje pohled na Marii. Ona jediná ukazuje cestu uskutečnění spolupráce člověka a Církve na poli vykoupění. Proto správná úcta Panny a Matky Boží Marie učinila konec sebezbožšťování člověka. Maria přivádí lidi ke svému Synu.

Maria, panenská Boží Matka, představovala vždy v katolické víře bod, ve kterém se sbíhají všechny výpovědi víry. Má ústřední místo v dějinách spásy a ukazuje na spasitelné jednání Boha v Ježíši Kristu a v Církvi. Proto Maria se sama stává zkušebním kamenem: všechny teologické novoty musí být měřitelné podle ní.

Podle Der Fels 5/2000
Překlad -lš- (kráceno)

Pramen: Sabine Düren: *Die Frau in Spannungsfeld von Emanzipation und Glaube*. Nakladatelství S. Roderer Verlag, Řezno 1998, 620 str.



Sabine Düren

Nejvýznamnější místa jubilejního putování (6)

K dějinám baziliky na Via Ostiense

Od dob, kdy zde apoštol Pavel podstoupil mučednickou smrt, uctíval křesťanský lid místo, kde dnes stojí bazilika sv. Pavla za hradbami.

Pavel je zde

Na Via Ostiense, dva kilometry za aureliánskými hradbami, stojí bazilika sv. Pavla za hradbami. Podle nepřerušené tradice zde odpočívají tělesné ostatky Apoštola národů, který zde v roce 67 podstoupil mučednickou smrt. Podle podání, které je doloženo v četných martyrolo-



Tabule s otvory

giích a ve starých nápisech, postěti sv. Pavla vzalo několik žen, mezi nimi jistá *Lucina*, Pavlovo tělo a pohřbily je na jednom pozemku, který náležel Lucině (*praedium Lucinae*). Při opakovaných vykopávkách na Via Ostiense bezprostředně vedle baziliky byly nalezeny četné hroby. »První objevy byly učiněny v roce 1707 na vinici proti klášteru na druhé straně silnice.« vysvětluje topograf pro antický Řím Paolo Liverani. »K dalším objevům došlo během prací pod „Confessio“ baziliky v letech 1838 a 1850, které jsou bohužel méně dokumentovány. Tyto práce se konaly po požáru baziliky z 26. července 1823, který sice zčásti baziliku zničil, ale apoštolův hrob zůstal neporušen. Vedle tohoto hrobu se pod celou bazilikou nachází ještě další hroby.« Hrob sv. Pavla se podle toho nacházel na velkém hřbitově, který vznikl v období mezi 1. a 4. stoletím. V té době se přecházelo od pohřbívání že-

hem a ukládání malých uren do výklenků ve stěnách (*columbaria*) k ukládání do hrobů. Oba tyto způsoby pohřbívání je možno nalézt na pohřebišti na Via Ostiense. Jak vyplývá z nalezených hrobních nápisů, jednalo se o pohřebišťe spodních společenských tříd: otroků, propuštěnců a vojáků. Archeologická data plně souhlasí s tradicí. Mnoho křesťanů se dávalo pohřbít v blízkosti hrobů mučedníků, jak bylo zvykem v prvotní církvi, a o hrobu apoštola Pavla to platilo v první řadě.

Památka na sv. Pavla již v konstantinovské bazilice

Již bezprostředně ve dnech po umučení uctívali křesťané v Římě toto místo zvláštním způsobem. Postavili zde malý náhrobek (*cella memoriae*), aby podpořili úctu k apoštolu Pavlovi. Právě tento památník má na mysli Gaius, když zve k návštěvě sv. Pavla na Via Ostiense.

Po tolerančním ediktu v roce 313 poručil císař Konstantin vy-

Ciboriový hlavní oltář v bazilice sv. Pavla, dílo Arnolfa di Cambio (1285)





Bronzová brána baziliky (1929) podle návrhu opata Ildelfonse Schustera

budovat zde baziliku, aby ostatky sv. Pavla získaly důstojné místo odpočinku a mohly být uctívány. Konstantinská bazilika, která byla zbudována během několika let, neodpovídala však dnešní bazilice. Když v roce 1850 měly být usazeny sloupy nového ciboria, které egyptský vícekrát daroval papeži Řehoři XVI., narazilo se na starou zeď. Podle názoru architekta Pavla Belloniho jednalo se při tom o část apsidy rané baziliky, která se nacházela proti dnešní apsidě. Jinými slovy fasáda se proti dnešní bazilice nacházela na Via Ostiense, přičemž obrys baziliky v celku a velikost zůstaly zachovány. Podle toho se hrob sv. Pavla nacházel jen několik metrů od silnice.

Bazilika tří císařů

Koncem čtvrtého století se rozhodli císařové Valentinián II., Theodosius a Arkadius baziliku přebudovat a zvětšit i zkrášlit. Příslušný přípis městskému prefektovi Salustiovi je dosud zachován a datuje se z období mezi roky 383 a 386. Novostavba se rozšířila až na Via Ostiense a fasáda směrem k Tibeře. Rozdíl ve velikosti obou bazilik je patrný z obrázku, který ukazuje Belloniho hypotézu. (Původní

bazilika se vešla do příčné lodi nové baziliky.) Srdce baziliky tří císařů muselo zůstat nedotčeno – tím je míněn oltář »Confessio«, pod nímž se nacházel hrob apoštola Pavla.

Pavlův hrob

Jak vypadal hrob apoštola Pavla? *Liber pontificalis* (stará sbírka životopisů římských biskupů) hovoří o náhrobku v jednom úryvku, který pochází ze šestého století. Podle tohoto pramene dal pak Konstantin postavit baziliku na prosbu papeže Silvestra (*eodem tempore fecit Constantinus Basilicam Beato Apostolo ex suggestione Silvestri episcopi*) a uložil ostatky apoštola Pavla do bronzového sarkofágu (*cuius corpus ita recondit in aere*). Stěna krychlo-



Bazilika sv. Pavla r. 1575 na rytině Etienna du Pérac

vého sarkofágu měřila pět římských stop (1 stopa = 29,6 cm), tedy asi 1,48 m. Bronzová rakev se nacházela pod konstantinovskou bazilikou, která byla tehdy hlouběji než bazilika tří císařů. Sarkofág byl obezděn ochrannou zdí, nad kterou se nacházel další prostor, který *Liber pontificalis* označuje jako *domus regalis*. V tomto prostoru stál 150

Bazilika sv. Pavla dnes



fontů těžký zlatý kříž s černým nápisem. Nad tímto prostorem, který se nazývá *arca confessio-nis*, stojí oltář.

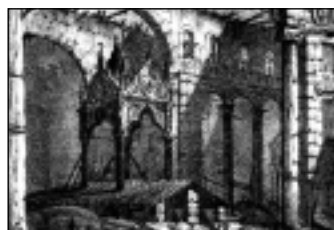
Dispozice pavlovské »Confessio« se v průběhu staletí neměnila. Jen Řehoř Veliký koncem 6. století dal zvýšit podlahu oltáře a pod ním zřídil kryp-



Povodeň v roce 1915

tu, která sahala až ke stěně hrobu. Na této zdi pak dal pořádit oltář. Krypta byla v pozdější době zbořena, ale pavlovské »Confessio« zůstalo až do dnešní doby neporušené, aniž by se někdo odvážil vztáhnout na ně ruku. Ani ničující požár v roce 1823 nemohl dosáhnout oltáře »Confessio« a prostor, které se pod ním nacházejí.

Než byla bazilika podle vyobrazení předchozí baziliky opět vybudována, prováděly se sice v oblasti »Confessio« vyko-



»Confessio« po požáru v roce 1823. Rytina G. Silvestriho zobrazuje dočasnou ochrannou střechu

pávky, ale ostatky nemohly být prozkoumány, protože to papež Řehoř XVI. zakázal. Jen architekt Virginio Vespigniani, který vedl stavbu do podoby, v jaké ji dnes známe, mohl během vykopávek v roce 1838 vidět z bezprostřední blízkosti, co bylo skryto očím po celá staletí (viz obrázek), než průběh dalších prací tento hrobní prostor opět uzavřel. »Jedná se o skicy

s některými body a měřeními, které jsou shrnuty do sešitu uchovávaného v knihovně paláce Venezia. Některé části jsou špatně čitelné a potřebovaly by přepracování. Zatím nebylo podniknuto nic, co by dále objasnilo historii jedné z nejvzácnějších stavebních památek Církve.

Úcta »dotýkaných relikvií«

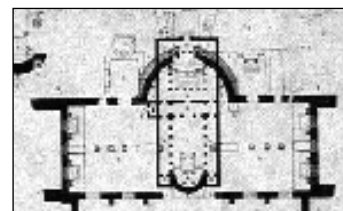
Památky sv. Pavla byla po celý středověk předmětem nevyčerpatelné úcty, jak o tom svědčí mramorová deska, která dodnes uzavírá sarkofág a tvoří základ oltáře. Nápis na desce zní: PAULO APOSTOLO MART



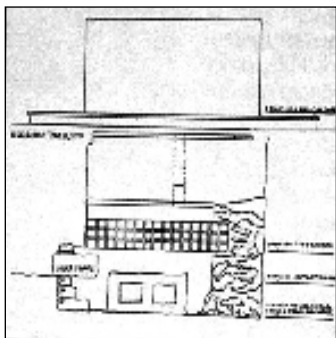
Bazilika po požáru podle rytiny L. Rossiniho

(Pavlovi, apoštolu a mučedníkovi). Co je na tomto nápisu nápadné, je tvar písma a chybějící slova (SANCTO nebo BEATO), která se přidávala na křesťanských nápisech od druhé poloviny 4. století. Jezuita Hartmann Grisar, který koncem minulého století nejdůkladněji zkoumal svědectví o Pavlově hrobu, dospívá k závěru, že se musí jednat o nápis z konstantinovské doby, když byla budována první bazilika. Grisar zkoumal desku a upozornil na význam kruhového otvoru a dvou obdélníkových otvorů v desce. Pod ni-

Půdorysy bazilik podle hypotézy Belloniho



mi se nacházely spolu propojené prostory, které ve středověku sloužily k pořízení dotykových relikvií. Když se nějaký předmět vložil dovnitř, přišel do přímého styku s hrobem sv. Pavla. O tomto zvyku, který známe i z hrobu sv. Petra, jsou četná svědectví a doklady. Jedním z nejstarších je dopis papeži Hormisdasovi z roku 519. Legáti císaře Justiniana prosili o ostatky sv. Petra a Pavla, které chtěl panovník přinést do nového chrámu. Prosili v dopise o předměty *ad secundam catacactam*, to znamená vložené do prostoru tak, aby se co nejvíce dotkly ostatků svatých apoštolů. Podobná prosba o dotykové



Jedna z Vespignianiho skic prostoru pod oltářem

relikvie apoštolů pro nový kostel v Chalcedonu pochází z roku 394.

Po Grisarovi se v tomto století zabývali další učenci památkou apoštola Pavla. Nikdo nemohl přinést další nové poznatky, protože bylo nemožné provádět systematické cílevědomé vykopávky. *»Vítězný památník«*, který křesťanům nakloněný císař dal pořídit Apoštolovi národů, zůstal snad dodnes neporušen zachován tak, jak jej císař chtěl původně mít.

Podle 30giorni zpracoval -lš-

Můj Bože, sešli mi svého Ducha, abych poznal, kdo jsem já a kdo jsi ty.

Sv. farář Arský

Mám-li ve víře pokoru, nemohu se mýlit.

Bratr Klaus z Flüeli

350 let Lorety v Římově u Českých Budějovic

Na jihu Čech, 17 km od Českých Budějovic, se nalézá významné poutní místo Římov. Nachází se na průsečíku silnice z Č. Budějovic do Dolního Dvořiště a dále do Lince se silnicí z Třeboně do Č. Krumlova. 2. července letošního roku si připomeneme 350. výročí posvěcení římovské Lorety. Střed poutní svatyně zvláštního původu tvoří kaple Lorety obklopená ambity. Překrásná socha Panny Marie Loretánské upoutá každého příchozího poutníka svým milým pohledem. Barokní socha Panny Marie snědé pleť s Ježíškem na ruce a v šatech nádherně živých barev okouzlí všechny. Množství votivních děkovných cedulek a obrázků svědčí o vyslyšení prosb poutníků. Ambity kolem Lorety svým klidem přímo vybízejí k tiché meditaci. Nádvoří před ambity je chráněno staletými lipami. Největší z nich prý zasadil sám zakladatel poutního místa Jan Gurre. Kolem Římova je ve volné přírodě křížová cesta s 25 kaplemi, postavenými a vyzdobenými v tzv. „jihočeském lidovém baroku“. Vznik poutního místa je už sám podivuhodný. O tom nám napsal v modlitebním sešitku „Pobožnost křížové cesty“ (vydaném vlastním nákladem v roce 1940) římovský děkan František Gabriel:

Krumlovští jezuité v 17. století (1626) obdrželi od knížete Eggenberga darem celé římovské panství, jehož vznik lze bezpečně klást do prvních dob osídlení tohoto kraje kmenem Dudlebanů. Krumlovský jezuitský pater Jan Gurre, lékárník, rodnák brněnský, měl podivný sen: zjevil se mu Pán Ježíš nesoucí kříž a s ním Panna Maria Bolestná a vyzvali ho, aby v Římově postavil Loretu a křížovou cestu. Tentýž sen měl i kapucín pater Alexius, který už jednou na pouti v Jeruzalémě byl. Tento se dohodl s P. Gurrem, že se ještě jednou vypraví do Svaté

země a nakreslí si tam podrobně plán křížové cesty. Pak se podle tohoto nákresu dali oba kolem roku 1640 do stavby. Pater Gurre měl na starosti stavbu Lorety (1648–1650) – kaple podle nazaretského domku, ve kterém podle podání přebývala Sv. Rodina a jenž prý byl od dělů přenesen do Loreta v Itálii. Loreta římovská také přesně ve svém vnitřku odpovídá Loreti v Itálii. Kolem Lorety postavili (1652–1658) ochozy čili ambity se 36 oblouky. Na vnitřních se nachází 36 obrazů na plátně, vyobrazujících celý život Panny Marie; proti nim jsou v obloucích na zdi namalovány obrazy nejpamátnejších poutních míst české země. Uprostřed na klenbách jsou symbolická vyobrazení četných mariánských invokací. K východní straně je přistaven barokní rotundový kostelík zasvěcený v r. 1697 Duchu svatému. P. Gurre je pohřben v římovské Loreti.

P. Alexius mezitím dohlížel na stavbu 25 kaplí křížové cesty (1648–1705), z nichž každá je jiná, první dvě uzavřené, jiné polootevřené, některé s obrazy, jiné se sochami. Celá křížová cesta má délku 6 km a vine se kolem Římova v krajině zvlášť k tomu vhodné; začíná kaplí „Loučení“ a pokračuje kolem úrodných polí k „Večeři Páně“, která na každého svými sochami v životní velikosti mohutně působí, prochází „Stadní branou“ k lesu, kde je ukryta kaple zvaná „Pustá ves“, v níž je znázorněn Kristus Pán se třemi nejmilejšími apoštolů. Kolem malé kapličky „Smutné duše“ vystupuje přes potok na „Horu Olivetskou s Andělem“, načež kolem „Chromého Žida“ se svažuje k „Potoku Cedronu“, jenž v létě také vysychá a přes který je postavena kaple „Cedron“. Překračuje silnici (Třeboň – Č. Krumlov) a kol dvou menších kapliček se přibližuje do poříčí řeky Malše, podél níž se vine s kaple-

mi „Děvečkou“ a „Malým Pilátem“. Stoupá potom kolem mlýna k „Herodesovi“ a odtud dosahuje hřbitova u kaple „Setkání“. U „Veroniky“ opouští silnici a zahýbá do stráně pod Římovem nad řekou Malší, prochází kaplí „Plačících dcerek“ a dále „Šimonem“ až na „Kalvárii“. Sklání se pak kol kaple „Piety“ dolů do lesa s „Božím hrobem“, kde je tklivě a věrně znázorněno umučení Páně. Cesta pak spěje ke svému zakončení výstupem ke kostelu na prostranství „Pod lipami“, kde u staleté mohutné lípy bývají poutní kázání a často i polní mše sv. pro poutníky.

Tolik z textu P. Gabriela.

Sám Bohuslav Balbín řadí Římov mezi nejvýznamnější poutní místa světa. O počtu poutníků v Římově napsal ve své knize „Diva Turzanensis“ (z roku 1658), že v roce 1657 na hlavní svátek Navštívení Panny Marie navštívilo Římov na 10 000 poutníků a v knize „Diva Montis Sancti“ (z roku 1665) odhaduje počet poutníků za rok na 80 000, což byl opravdu počet úctyhodný.

Ještě před druhou světovou válkou přicházelo tradičně na římovské poutě až 36 procesí! Jejich korouhve stávaly vystavené v ambitech. Poutníci přicházeli pěšky z celých jižních Čech.

Dvě kaple na okraji Římova svědčí o záračných uzdraveních, která se tam o poutích stala: v Horním Římově je větší kaple na památku uzdravení ochrnutlé holčičky a u lesa za Římovem na cestě, kudy chodívala procesí od nádraží Kamenný Újezd, stojí „Kamenná kaplička“ na památku uzdravení slepého děvčátka. Bylo uzdraveno, když se poutníci ještě naposledy pohledem a písňemi loučili s Pannou Marií Římovskou.

Informace o poutích v Římově na str. 14

Vstříc Mezinárodnímu eucharistickému kongresu (3)

Chléb lámaný a rozdělovaný pro život Církve v misijní službě světu

Vydává se za vás a za mnohé

Požívání chleba života a kalicha spásy oživuje vědomí, že Bůh je láska. V tom se ukázala Boží láska k nám, že Bůh poslal na svět svého jednorozeného Syna, abychom měli život skrze něho. V tom záleží láska, ne že my jsme milovali Boha, ale že on si zamíloval nás a poslal nám svého Syna jako smírnou oběť za naše hříchy. My jsme očiti svědkové toho, že Otec poslal svého Syna jako spasitele světa (1 Jan 4,8.10.14).

Oživující dar

Skutečná láska činí ze sebe dar bez hranic. Překračuje až za horizont, vystavuje se nebezpečí, že bude podvedena, oklamána. Upřímná láska je úplným darem pro bližního a zapomíná sama na sebe.

Taková je Kristova oběť, přinesená dobrovolně a bezpodmínečně: »Dobrý pastýř dává život za své ovce. Proto mě Otec miluje, že dávám svůj život, a zase ho přijmu nazpátek. Nikdo mi ho nemůže vzít, ale já ho dávám sám od sebe.« (Jan 10,11.17–18).

Vůči Chlebu života, který je pro nás připraven, nemůžeme říct nic jiného, než s pokornou vírou vyznat: »Pane, nejsem hoděn, abys ke mně přišel, ale řekni jen slovo, a moje duše bude uzdravena.«

Nesmíme však zapomínat, že noc, kdy byla ustanovena Nejsvětější svátost oltářní, byla také nocí Jidášovy zrady. Tělo a Krev Kristovu je možno také přijímat nehodně a svatokradežně. Přijímat Krista vyžaduje, abychom mu dovolili mluvit a jednat tím, že si poslouží naším hlasem a rukama, aby mohl

pokračovat ve svém díle oběti za druhé a nevyklouzat při tom nikoho. *Proto musí člověk sám sebe zkoumat, a tak ať chléb jí a z kalicha pije. Kdo by tedy jedl chléb Páně nebo pil kalich Páně nehodně, proviní se proti tělu a krvi Páně* (1 Kor 11,28–29). Proto jestliže se někdo dopustil hříchu a ve vážné věci překročil Boží přikázání, musí se očistit od hříchu ve svátosti pokání dříve, než přistoupí ke svatému přijímání. Aby člověk mohl hodně jíst Kristovo Tělo, musí se smířit nejen s Bohem, ale také s bratry a s celým církevním společenstvím. To je význam pozdravu smíření, který si prokazujeme před svatým přijímáním, abychom v jednom Těle pocítili ovoce Ducha: *radost, pokoj, shovívavost, vlídnost, dobrotu, věrnost, tichost, zdrženlivost* (Gal 5,22).

Abychom správně přijímali Chléb, vydaný za mnohé, musíme přijímat Krista v našich bratřích nejubožejších, maličkých, vyhoštěných na okraj společnosti. Eucharistie vyžaduje odpověď obnoveným životem otevřeným lásce: »Ochutnal jsi Krev Páně, a nevšímáš si svého bratra, který byl hoden zasednout u téhož stolu. Bůh tě osvobodil

od všech tvých hříchů a pozval tě ke svému stolu, a ty ani teď se nestáváš milosrdnějším.« (Sv. Jan Zlatoústý)

Dar pro misijní dílo

Tím, že hromadí duchovní dobra Církve, stává se Eucharistie zdrojem a vrcholem evangelizace: Eucharistická hostina vybízí ty, kteří se jí účastní, aby se ujali misijního díla, aby všichni mohli poznat evangelium a čerpat z jeho plodů. Eucharistická oběť je misijní tím, že obnovuje svět a lidský život. Lámání chleba zavazuje jednotlivce i společenství k tomu, aby pomáhali všem, kteří nepoznali evangelium, otevřít se daru víry, a těm, kteří se od něho vzdálili, znovu odkrýt radost ze společenství se Spasitelem. Každá mše svatá končí misijním posláním: Jděte a všem zaneste zvěst o zmrtvých-vstalém Pánu a jeho pokoji.

»Tajemství víry«

Od vyznání víry k jejímu prožívání v naději.

Eucharistický chléb dává život těm, kteří jej přijímají s vírou. Eucharistii není možno pochopit bez zjevení. Podobně jako učedníci ve večeřadle a v Emauzích potřebujeme Krista, který probouzí plamen lásky v našich srdcích, abychom s vírou přistupovali ke slavení tajemství jeho smrti a zmrtvých-vstání, zpřítomněné v Eucharis-

tii. Ten, který přebýval v panen-ském lůně, aby se stal *Bůhem s námi*, setkává se s námi v eucharistických způsobách, v nichž je skutečně přítomen.

Vědomí této skutečné přítomnosti v Eucharistii, která je uchovávána ve dne v noci v našich chrámech, je výzvou pro věřící, aby se vraceli k tomuto tajemství i mimo mši svatou a prodlužovali svou modlitbu. Tichá modlitba díkyvdání a prosby, rozmnožující víru, pomáhá žít v naději a v lásce.

Výstavy Nejsvětější svátosti, hodiny adorace, eucharistické průvody, zvláště o slavnosti Těla a Krve Páně, obracejí naši úvahu k tomu, který je živým Chlebem života.

Lidské společnosti, dychtící po životě, který překračuje hranice času a místa, nabízí Ježíš takovou možnost slovy: »*Kdo jí mé tělo a pije mou krev, má život věčný a já ho vzkřísím v poslední den*« (Jan 6,54). Sv. Ignác Antiošský připomíná, že Eucharistie je pokrmem nesmrtnosti, lékem, který nám umožňuje neumírat, ale žít věčně v Ježíši Kristu. Již v samotné Eucharistii je obsažena blažená naděje, která oživuje očekávání Církve a každého věřícího na opětovný Pánův příchod. »*Přijď, Pane Ježíši!*« To říká Církev, Kristova Snoubenka, svému Snoubenci. Přijď! A on dosvědčuje: »*Přijdu brzy*« (Zj 22).

P. Vito Patera, Řím
Z »Telecom Italia« přeložil -lš-

První svaté přijímání v malé vesničce Medžugorje. Kolik je dětí ve vaší farnosti?



Příběh neuvěřitelné dětské nouze

»Můj život je tak posetý boulemi jako moje tvář,« napsal Tim Guérnard ve své knize »Silnější než nenávist«. Jeho nos byl 27x přeražen, z toho 23 zlomenin pochází z jeho boxerské kariéry, čtyřikrát mu jej přerazil jeho vlastní otec. A přesto má tato ztlučená tvář výraz vlídné důvěry a otevřenosti vůči druhým.

Mohla jsem se o tom přesvědčit, když Tim Guérnard na pozvání městské misie vídeňské mládeže vyprávěl o svém životě a pak jsme si mohli spolu povykládat. Zнала jsem ho již z jedné kazety a kladla jsem si otázku: Jak se může člověk s takovým dětstvím tak postavit na vlastní nohy?

Již první vzpomínka je víc než strašná: Byly mu tři roky, když viděl, jak navždy odchází matka ve svých bílých střevících. Přivázala jej jako psa k potrubí a odešla, ani se neohlédla a neřekla: »Na shledanou.« Jeho rodiče, Francouzka a Iráčan, žili již odděleně a matka si našla nového druha. Dítě při tom stálo v cestě...

Celou noc zůstal zmrzlý přivázaný a třásl se hrůzou. Pak jej našla policie a dovedla jej k otci, který si mezitím našel jinou ženu a byl silným alkoholikem. Macecha, která měla svých pět dětí, pokládala Tima za nežádoucího parazita. Otcí připomíná Tim nepříjemně jeho rozpadlé manželství a důvěruje raději falešným žalobám macechy. A tak Tim místo očekávaného objetí dostává den co den výprask. Když rodina odjíždí koncem týdne pryč, zavírají Tima do sklepa a jen pes mu líže ruce, které vystrkuje z okénka.

Timovi je pět let, když jej otec klackem bezmála zabil. Přišla pečovatelka a rozmlouvala s chlapcem. Otec se domnívá, že Tim si stěžuje na špatné zacházení. Dítě se zhroutí od hrůzy. Otec jej dále bije a nakonec jej shodí ze sklepních

schodů. Když Tim přišel k sobě a macecha jej vytáhne za vlasy, Tim není schopen vyjít po schodech, začal orkán znovu. Jedna rána mu rozbila obočí, druhá jeden ušní bubínek a natrhla ušní boltec. Pak se propadl do černé noci.

Po třech dnech bezvědomí se probral v nemocnici, kam jej dopravila pečovatelka. Otec je zbaven otcovského práva. Timovy nohy jsou zpreráženy. Musejí je poskládat jako puzzle. Protrpěl si několik bolestivých operací.

Pobyt v nemocnici trvá téměř tři roky. Každá noc byla poznamenána hrůznými sny. Za celou tu dobu nepřišla za ním ani jediná návštěva. Dárková pohlednice, kterou jiný chlapec pohodil, je pro něho největším pokladem, který si s obdivem tajně prohlíží, když se v noci odplazí na záchod.

Když opouštěl kliniku, bylo mu sedm a půl. Po pobytu v různých rehabilitačních centrech skončí v domově. Každý týden přicházejí páry, které si vybírá



Tim Guérnard jako dítě

jí děti k adopci. Chlapce s rozmláceným tělem nikdo nechce. Kvůli nočním hrůzným snům je předán do psychiatrické léčebny. Tam jej čeká nový horor. Devět měsíců stříků a násilných léčebných zásahů: teprve nový ředitel kliniky konstatuje, že jde

o nehorázný omyl, a chlapec je propuštěn.

Nastanou mu konečně lepší časy? Nikoliv. První pečovatelé jej propustí, když se dvakrát pokusí o sebevraždu. Od druhých pečovatelů uteče, když je nevině zapleten do požáru stodoly. Policie jej chytí a soudce jej předá do polepšovny.

Trápen, až je nenávist větší než strach

Tam je mladík týrán tak dlouho, až je jeho nenávist větší než jeho úzkost: přibodne vidličkou ke stolu ruku jednomu chovanci, který mu chce vzít jeho jídlo. Vytáhne vidličku, až když jej přepadnou vychovatelé. Od té chvíle určuje další život Tima nenávist a pocit pomsty. Brzy mají z něho strach i mnohem větší.

Když několik spoluhořanců zmlátil v noci do krve, když spali, rozhodne se pro útěk. Nenávist a strach mu půjčují křídla k překonání ostnatého plotu. Jako dvanáctiletý se vydá do Paříže, kam dorazí za dva týdny. Odkázán sám na sebe učí se krást, aby přežil. Přespává v jedné úschovně kol.

Úzkost mu svým způsobem nahrazuje matku: je mu vytrvale věrná, vždy je na místě, objeví se, kdykoliv je třeba. Plný touhy se dívá do oken, kde lidé v rodinném prostředí spolu jedí, smějí se a baví. Sní o tom, jak jej jednou někdo obejmě. Jednou si vedle něho sedne slušně oděný pán a Tim mu vypráví svůj osud. »Chtěl by sis vydělat 50 franků?« Chlapec září a jde za mužem do jeho bytu. Tam jej muž s pistolí v ruce znásilní.

»Bylo mi sotva třináct, když jsem objevil zvrácenost člověka, který se sám poskvřňuje a druhé se snaží vtáhnout do bláta.« píše Tim později ve své knize. »Zlo postihlo něco víc než jen moje tělo, zpusťovalo moji duši,

moji tajnou zahradu, kde jsem byl ještě čistý.«

Přes tuto zkušenost následuje později dva mladé muže. Oni jej vyškolí pro své účely: dělat konkurenci prostitutkám a sloužit dámám z vyšší společnosti k oslazení života. Za tyto »služby lásky« dostává peníze, které musí z velké části odevzdat. »Máš krásné oči,« říká mu jedna dáma. Groteskní je na tom, že je to vůbec první kompliment, který ve svém životě uslyšel. Kdyby to tak byl uslyšel od své matky!

Na životě mu již nezáleží

Když se pro oba pasáky stala půda v Paříži horkou, zmizí a nechají chlapce bez prostředků. Tak žije na útěku před policií, až jej jedna hlídka dopadne. Policisté vůbec nemůžou pochopit, jak tento sotva patnáctiletý výrostek mohl přežít tři roky na vlastní noze. Znovu se dostává do polepšovny. Aby mu přistříhli tipec, dostane předem od tří hlídačů výprask! Timova nenávist dále stoupá. Na životě mu už vůbec nezáleží, z ničeho nemá strach. Kdo má s ním něco do činění, poznává jeho nenávist. Stane se nejobávanějším rváčem.

Když je po opětovném útěku dopaden, dá se předvést k jedné soudkyni, o které slyšel mnoho dobrého. Ta mu skutečně nabízí příležitost nastoupit jako učeň v jednom kamenictví. Tim je šťastný a slibuje, že udělá všechno, aby se už nedostal do nápravného ústavu.

Je tedy učněm, navštěvuje technickou školu a má svého pečovatele. Je to sice tvrdý život, ale Tim je spokojen. Dožije se prvních pozitivních zkušeností: s kolegy na stavbě a se spolužáky v učňovské škole. Ale to nic nemění na tom, že jeho násilnost se snadno vznítí.

V té době se učí boxovat. Neříká to jediný sport, kterému se Tim věnuje, ale je posledně myš-

lenkou být silnější než otec, aby mu to vrátil.

Stane se z něho velmi dobrý boxer. Jeho údery sice provokují jeho nenávist, ale postupem času se učí natolik kontrolovat své údery, aby nebyly pro protivníka tak ničivé. Když si vzpomene při boxu na otce, má výhru v kapse.

Box je pro něho důležitý i z jiných důvodů: Jestliže se o něho dříve nikdo nestaral, teď se o něho velice starají, když je náhodou při souboji zraněn. Pečují o něho, starají se, vedou jej. To je zcela nová zkušenost.

Není mu ještě 18, když dostane diplom kameníka. Je nejen nejmladší, ale i nejlepší ze všech, dostane to dokonce potvrzeno. Plný vděčnosti daruje své vysvědčení »svě« soudkyni.

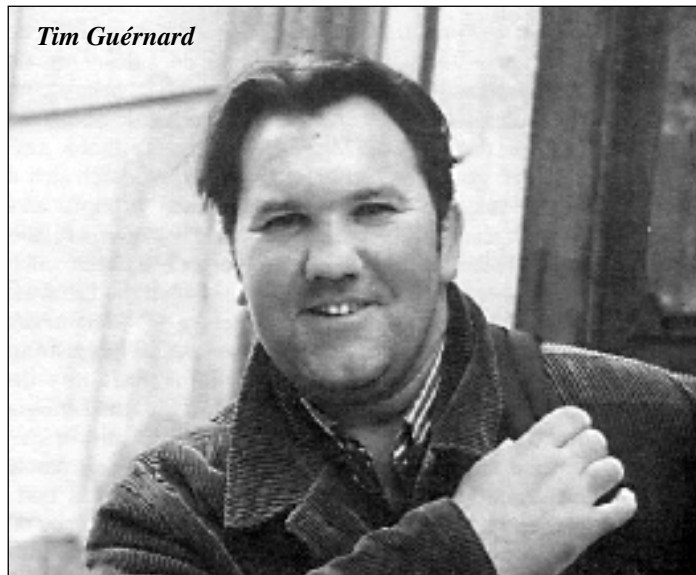
První místo dostane u velké stavební firmy. Je velmi dobrým partákem, vede skupinu Alžírčanů, Marokánců a Tunisanů, kteří se stanou jeho přáteli. Radují se z jeho boxerských úspěchů a fandí mu.

V tu dobu se seznámí s jiným kameníkem Jeanem Marií. Navštěvují spolu pokračovací kurz. Jean Marie je křesťan a přiznává se k tomu. Tim ho provokuje: »Co dělá tvůj Bůh pro znásilněné ženy a týrané děti?« Jean Marie odpovídá podle své víry a Tim je udiven.

Když mu přítel vypráví, že se stará o postižené lidi a chtěl by žít s nimi, doprovodí jej jednou Tim do Archy. V této instituci, kterou založil Jean Vanier pro duševně a tělesně postižené, žijí také docela zdraví lidé spolu s postiženými. Jak později vypráví, přijali ho nenormální lidé velice přátelsky, oslovovali ho jménem a pozvali jej ke stolu. To je pro profesionálního boxera zcela nová životní zkušenost. Zpočátku mu to dá mnoho práce, aby kontroloval obranné reakce.

Když jej pak Jean Marie pozval, aby spolu navštívili Ježíše, nevěděl Tim, o co jde. »Myslel jsem si, že je to nějaký

jeho kumpán. Šli jsme městem, pod každou paží jsem měl jedno postižené děvče – zatím jsem byl znám tím, že se se mnou vodily fešácké holky. Měl jsem jenom strach, aby mě nepotkal nikdo z mé bandy.« (Tim byl v té době hlavou bandy 50 mladíků, kteří byli postrachem okolí.)



Tim Guérnard

Když skupina vstoupila do kostela, spatřil Tim kříž. Toho muže na kříži už viděl dříve u cest na křižovatkách. »Taky jeden šéf bandy, ale ne příliš úspěšný,« myslí si Tim. Ale když se všichni stále dívali na kříž a pak fascinovaně na malé bílé okénko, je z toho Tim zmatený. »To je Ježíš,« říkají mu. Snaží se ho tam uvidět.

Když chce kněz odnést monstranci, Tim vyskočí: »Počkat, neodnášet, já jsem ještě neviděl Ježíše,« volá Tim. Přítomní se s úsměvem otáčejí. A Tim je si jistý: Všichni si myslí, že je tu postižený, který je postiženější než postižení.

Od tohoto okamžiku nenechává Bůh Tima na pokoji. Nebude litovat žádné námahy, aby Timovu životní cestu nechal křižovat s cestami nejlepších lidí. Především je to P. Thomas Philippe. Když se Tim pokouší naučit ho na své motorce strachu, mimo jiné s ním sjede dolů po padesáti schodech, kněz poznamená: »Byla do docela příjem-

ná jízda« – a nabídne mu Ježíšovo odpuštění.

Tim odpoví, že nepatří k tomu spolku. »Ježíš zná tvé srdce,« řekne otec. »Mluv s ním. On tě zná, On tě miluje.« Tim může za ním přijít, kdy se mu zlíbí, i uprostřed noci. Tim to zkusí, a kněz mu pokaždé da-

krásnějším květinám. Bůh si posluhuje naší minulostí jako hromadou hnoje, aby nám dopomohl k růstu.«

Tehdy byl Tim ještě netrpělivý a cítil se zraněný, když jej nepřijali do Archy. Nechá všechno, chce pryč, daleko od Boha, začne s autostopem a přistane v Taizé u bratra Rogera. Tam se cítí dobře a ujme se jednoho tělesně postiženého mládence. Takovou oklikou se dostane do Belgie a zde se stane spolupracovníkem jednoho zařízení Archy.

Zde dostane svůj první krásný dárek k narozeninám od jednoho těžce tělesně postiženého: pětiřádkovou báseň. Dárce ji vytukával dva dni jedním prstem na psacím stroji. Tim ji vezme, jde do svého pokoje a »padá ve svém srdci na kolena«. Našel bratra, který ho má rád. Slzy, o kterých si myslel, že už je pozbyl, tečou hojně po tvářích. Cítí, že jeho život stojí před novým počátkem.

Nejtěžší je přijmout svou minulost

Pomalou začíná chápat, že může být také něčím jiným než mláceným děckem brutálního alkoholika bez budoucnosti. Nyní zápasí sám se sebou: Chtěl by tak milovat, jak jeho jako dítě nikdo nemiloval, chtěl by tak obdarovávat, jak jeho nikdo neobdaroval, a tak se dívat na druhé, jak on sám nikdy nepocítil, že se na něho někdo dívá.

Aby poznal co nejvíce lidí, objedne půl světa. Bůh ho již nenechává samotného. V Římě převede čerstvě obrácený mladík malou stařenku přes cestu. Je to Matka Tereza z Kalkaty a ta jej již v dalších dnech neopouští.

Nějaký čas žije v Kanadě u trapistů, pak sdílí svůj život s postiženými. Daří se mu stále více odhazovat zátěž minulosti. Jeho láska k Ježíši roste.

Když je jednoho dne opět v Paříži, zavolá mu jedna přítelkyně, kterou poznal v Arše.

Chtěla by renovovat svůj byt. Nechtěl by jí pomoci? Když Tim vstoupí do jejího bytu, Martina mu vyloží, že měla vnuknutí, aby se za něho vdala. Tim je bez sebe, dlouho se totiž za ni modlil, aby našla správného muže. Na to, že by s ní měl spojit svůj život, nepomyslel ani v nejmenším, protože Martina pochází z jedné z nejváženějších rodin Francie. »Není možno míchat ubrousky s hadrami,« vysvětluje mladé dívce. Ale Martina trvá na svém a jejich vzájemná láska roste.

Její rodiče o tom ještě nic nevědí. Aby to lépe strávili, modlí se o to mladý pár několik týdnů. A skutečně: Modlitba je vyslyšena a rodiče Martiny berou neobvyklého zetě v kožené bundě, s dlouhými vlasy a na vysokých podpatcích vlídně a láskyplně na vědomí. —

První doba manželství není snadná. Ale Bůh, na jehož působení při svatbě všechno vsadili, je nenechá na holičkách. Je to mystička Marta Robinová, která umí rozptýlit Timovu úzkost, že vzhledem ke své minulosti nebude schopen být dobrým otcem: »Vaše děti porostou stejnou měrou jako vaše láska,« vysvětluje mladé dvojici. A když vysvětlují, že si chtějí postavit dům v Lurdech, Marta míní: »Dům, abyste mohli přijímat ty, které vám Bůh pošle.«

A to se skutečně stalo. Protože kromě jejich vlastních čtyř dětí pobývá u Tima a Martiny mnoho mladých, kteří z nejrůznějších důvodů měli těžký život a chtěli začít znovu. »Většina z nich zůstane osm až dvanáct měsíců,« vypráví Tim, »někteří i déle. Kromě toho jsou takoví, kteří k nám přijdou na několik dní, když jsou přechodně v tísni.«

»Farma Notre-Dame« se stala domem Božím. Zde získávají mladí lidé opět odvahu a důvěru a mohou se Boží láskou osvobodit od úzkostí a závislosti.

Tim jim říká totéž co svým posluchačům ve školách, věze-

ních nebo kostelích, když vydává svědectví o svém životě: »Milovat znamená říct druhému, že se může vymotat ze své mizerie. Říci člověku stíženému ranami života: ‚Ty jsi báječný‘ je totéž, jako mu říct: ‚Neboj se sám sebe a své minulosti. Jsi svobodný a můžeš se změnit, můžeš svůj život uspořádat znovu jinak.‘ Milovat znamená věřit tomu, že každý, kdo byl zraněn na těle nebo na srdci, může své rány změnit v pramen lásky a života. Milovat znamená doufat za druhého a infikovat ho virem naděje. Když se změnil můj život, proč by se nemohl změnit život druhých?« Z člověka, který bojoval z nenávisti a ze msty, se stal bojovník lásky.

Největší tíže byl zbaven tehdy, když poznal, že může odpuštít svému otci. Vzpomíná si: »To nešlo naráz. Nejdříve by člověk chtěl odpuštít, ale nejde to. Pak když už hlava a srdce jsou zajedno, zůstávají ještě vzpomínky, které stále vystupují na povrch. Ještě po mnoha letech jsem si musel nechat operovat nohy, které mi otec zmrzačil. Tehdy je těžké odpouštět. Opuštění vzpomínek může trvat dlouho.«

Nyní je již Tim dlouho se svým otcem smířen a během let vznikl mezi oběma nový vztah. Teprve po otcově smrti mohl Tim vydávat svědectví o svém těžkém mládí.

Nakonec se ptám na jeho nynější povolání: »Nejdříve jsem byl předákem na stavbách, pak jsem začal s restaurováním domů a zámků. Nakonec jsem se přiklonil ke včelařině, k malířství a řezbářství, abych nebyl příliš pryč z domu. Teď pracuji na jednom oltáři.« Opouští svou rodinu, své mladé a včelky, jenom když má jít vydávat svědectví.

Jak strašně bylo jeho mládí, tak bohaté jsou plody jeho utrpení skrze jeho svědectví, které ukazuje nové cesty životem.

Z Vision 2000 3/2000
přeložil -lš-

V ŘÍMOVĚ SE KONAJÍ KAŽDOROČNĚ ČTYŘI HLAVNÍ POUTĚ:

- jarní pouť v neděli po svátku Nalezení sv. Kříže, tj. v neděli po 3. květnu
- farní pouť na Hod Boží svatodušní
- letní pouť v neděli po 2. červenci, kdy se slavil svátek Navštívení Panny Marie
- podzimní pouť v neděli po svátku Povýšení sv. Kříže, tj. v neděli po 14. září

Na Květnou neděli se koná křížová cesta v přírodě, stejně tak 26. června na svátek mučedníků sv. Pavla a Jana na poděkování za ochranu před morem.

Mše svaté se konají v sobotu před poutí navečer v 18.30 hod., v neděli o pouti v 7.15, v 9.00 a v 11.00 hod. **Svatostně požehnání** v neděli při pouti i každou neděli je ve 14.30 hod. **Nově se konají v Římově „Fatimské dny“.**

Informace vám podá Římskokatolický farní úřad, č. p. 10, 37324 Římova u Č. Budějovic, tel. 038/798 72 44. Do Říмова jezdí autobusy z autobusového nádraží v Českých Budějovicích, směr Římov-Besednice. Vlakem pojedete potrať do Horního Dvořiště do stanice Holkov-Římov. Odtud jsou do Říмова 3 km. Nebo do stanice Kamenný Újezd. Pak pěšky přes Krasejovku, přes les do Říмова – asi 6 km. Tudy chodívala procesí kolem „Kamenné kapličky“.

VELEHRAD 2000

2. července – neděle – Malá pouť

Všechny mše svaté jsou v bazilice: v 6.00, 7.00, 8.30 hod., pontifikální mše svatá v 10.30 hod. Závěrečná mše svatá v 15.00 hod.

5. ČERVENEC – STŘEDA – JUBILEJNÍ NÁRODNÍ POUTĚ

Předvečerem: mše sv. v 17.00 hod. Noční vigilie: od 21 do 24 hod. adorace a zpěvy. Mše sv. v bazilice: 24.00, 6.00, 7.00, 8.30 hod. – novokněží.

Koncelebrovaná mše sv. na nádvoří v 10.30 hod.

Slaví ji biskupové Čech a Moravy spolu se zahraničními hosty, hlavní celebrant – Mons. Miloslav kardinál Vlk, arcibiskup pražský, homilie – Mons. Jan Bosko Graubner, arcibiskup olomoucký.

Východní liturgie v bazilice 15.00 hodin.

Slaví ji apoštolský exarcha biskup Ivan Ljavinec s koncelebranty. Po dobu pouti bude možno přijmout svátost smíření ve zpovědnících za chórovými lavicemi. O hlavní pouti i na nádvoří kolem baziliky. Doprava poutníků je možná až na Velehrad.

4. července v 19.00 hodin bude na nádvoří slavnostní koncert.

Vstup je volný.

Biskupové Čech a Moravy zvou všechny na Velehrad k obnově víry a rozhodnutí pro Boha.

Benediktinské arcidiecéze sv. Vojtěcha a sv. Markéty v Praze-Břevnově zve na veřejné uvedení knih.

Jaroslav Kadlec: Svatý Prokop, český strážce odkazu cyrilometodějského; **Apothegmata,** výroky a příběhy poustních otců, díl.

Termín: pondělí 26. června 2000 v 19.00 hod.

Úvodní slova: prof. Jaroslav Kadlec, ThDr. Václav Ventura

Zpěv: Sbor sv. Vladimíra z pražské svatoklimentské farnosti

Kde: Tereziánský sál arcidiecéze Břevnov, Markétská 28/1, Praha 6, tram. spojení č. 8 a 22, směr Bílá Hora, zastávka Břevnovský klášter.

Velký okruh – Itálie – Sicílie – Řím, Assisi, San Giovanni Rotondo, Neapol, Pompeje, Vesuv, Syrakusy, Etna aj. – 3. 7.–13. 7. – superbus Setra (klimatizace + WC) – 9 990 Kč!!! • **Assisi** – Montichiari, Florencie, Siena, Jadran – 31. 7.–5. 8. – 3 490 Kč!!! • **Velký mariánský okruh** – Fatima, Lurdy, Garabandal, La Saletta, Límpias, Montserrat, Santiago de Compostela, Mt. Blanc – 9. 8.–21. 8. – klimatizovaný bus – 9 490 Kč!!! • **Medžugorje** – Jadran – Makarská Riviéra – 4+4 – 6. 9.–16. 9. – 2 000 Kč + ubytování 40 + 80 DEM • **New York** – 23. 9.–30. 9. – 21 490 Kč – velký okruh „hlavním městem světa“ • **Izrael** – letecky – 23. 10.–30. 10., 30. 10. až 6. 11. – 20 490 Kč • **Mexico – Guadalupe,** Mexico City, Popocatepetl, Aztékové, pyramidy, Teotihuacám, Tula, Taxco aj. – 6. 12.–14. 12. – 29 990 Kč! • **Avetour – Jiří Chválek,** Fr. Kupky 445, 518 01 Dobruška, tel., fax 0443/219 29, mobil 0602 441 670.

Přečetli jsme...

ACTA CURIAE EPISCOPALIS BOHEMOBUDVICENSIS, č. 6/2000

Milí spolubratři!

„Rok 2000 bude hluboce eucharistickým rokem,“ říká Svätý otec v apoštolském listě Tertio millennio adveniente. Ve svátosti Eucharistie se Spasitel, který přijal tělo v lůně Panny Marie před dvaceti stoletími, stále dává lidstvu jako zdroj božského života.

Tato myšlenka je základem Mezinárodního eucharistického kongresu, který nese název „Ježíš, jediný Spasitel světa, chléb nového života“. Ježíš v Eucharistii, pod způsobami chleba a vína, které jsou plody země a lidské práce, spojuje zemi s nebem, život pozemský s věčným, k pokoji se všemi, k osvojení si pravé svobody, k účtění vůči stvoření.

Mezinárodní eucharistický kongres se koná v týdnu, kdy se slaví svátek Těla a Krve Páně. Je to oslava eucharistického Krista mezi námi. Málokdo z nás se bude moci účastnit kongresu a eucharistických slavností v Římě. Důležité je, abychom prožívali eucharistický týden oslavy Nejsvětější svátosti doma se svými věřícími...

V neděli 25. června, i když konáte průvod nebo adoraci, vzpomeňte na první sváté přijímání dětí. Přiveďte je k obnově lásky ke Kristu Pánu a k vděčnosti za dar Eucharistie. To se může stát právě při mši svaté v souvislosti s průvodem, při kterém děti – družičky – hrály vždy velkou roli – a při dalších akcích, které je možné s dětmi a mládeží uskutečnit. Kež se jim stane slavnost živou vzpomínkou na první sváté přijímání.

V některých farnostech se bude právě v neděli uzavírající eucharistické slavnosti slavit první sváté přijímání. Prožívání eucharistického týdne může být velmi vhodnou přípravou dětských duší na jejich důvěrný a radostný vztah k svátostnému Kristu.

Také pro ostatní věřící, laiky i jejich duchovní správce, ať je eucharistický týden vzpomínkou, zdrojem milosti a radosti.

*Žehnám vaši práci
Váš biskup + Antonín*

Oprava inzerátu z č. 25/2000:

Tradiční pouť žáků a přátel Dona Boska na Svatém Hostýně se letos koná **24. června**. Koncelebrovaná mše svatá za salesiánské poutníky bude slavena v 10.15 hod. a bude při ní zpívat smíšený sbor z Troubek u Přerova. Po mši svaté se koná společné setkání v bývalé tělocvičně Matice svatohostýnské.

Omlouváme se za chybné uvedení data konání pouti v minulém čísle Světla.

Svatoignácký sbor Praha si letos připomíná čtyřicáté výročí své činnosti.

Oslavíme je v neděli 26. listopadu 2000 o slavnosti Krista Krále při latinské mši sv. v 11 hodin (za živé a zemřelé členy sboru) v kostele sv. Ignáce na Karlově náměstí. Provedeme Dvořákovu Mši Dur a Dvořákovu Te Deum a zveeme všechny, kteří ve sboru působili, aby se knám připojili. V předvečer uspořádáme koncert z repertoárových skladeb a skladeb českých autorů, kteří naše působení podstatně ovlivnili. Prosíme, abyste se přihlásili na některé z níže uvedených adres, kde také získáte podrobnější informace: Svatoignácký sbor Praha, Ječná 2, 12000 Praha 2; e-mail: blaftp@bla.cz, smydk@volny.cz

Liturgická čtení

Neděle 25. 6. – 12. neděle v mezidobí

1. čt.: Job 38,1.8–11
Ž 107(106),23–24.25–26.28–29.30–31 Odp.: 1
2. čt.: 2 Kor 5,14–17
Ev.: Mk 4.35–41

Pondělí 26. 6. – ferie

1. čt.: 2 Král 17,5–8.13–15a.18
Ž 60(59),3.4–5.13–14 Odp.: 7b
Ev.: Mt 7,1–5

Úterý 27. 6. – nez. pam. sv. Cyrila Alexandrijského

1. čt.: 2 Král 19,9b–11.14–21.31–35a.36
Ž 48(47),2–3a.3b–4.10–11 Odp.: srov. 9d
Ev.: Mt 7,6.12–14

Středa 28. 6. – památka sv. Ireneje

1. čt.: 2 Král 22,8–13; 23,1–3
Ž 119(118),33.34.35.36.37.40 Odp.: 33a
Ev.: Mt 7,15–20

večer: vigilie slavnosti sv. Petra a Pavla

1. čt.: Sk 3,1–10
Ž 19(18),2–3.4–5 Odp.: Řím 10,18b
2. čt.: Gal 1,11–20
Ev.: Jan 21,15–19

Čtvrtek 29. 6. – slavnost sv. Petra a Pavla

1. čt.: Sk 12,1–11
Ž 34(33),2–3.4–5.6–7.8–9 Odp.: 5b
2. čt.: 2 Tim 4,6–8.17–18
Ev.: Mt 16,13–19

Pátek 30. 6. – slavnost Nejsvětějšího Srdce Ježíšova

1. čt.: Oz 11,1.3–4.8c–9
Iz 12,2–3.4bcd.5–6 Odp.: 3
2. čt.: Ef 3,8–12.14–19
Ev.: Jan 19,31–37

Sobota 1. 7. – památka Nep. Srdce Panny Marie

(v olomoucké katedrále: slavnost Výročí posvěcení katedrály)
1. čt.: Pláč 2,2.10–14.18–19
Ž 74(73),1–2.3–4.5–7.20–21 Odp.: 19b
Ev.: Mt 8,5–17

Breviář pro laiky

Uvedení do první modlitby dne:

	NE	PO	ÚT	ST	ČT	PÁ	SO
	25. 6.	26. 6.	27. 6.	28. 6.	29. 6.	30. 6.	1. 7.
Antifona	1136	1150	1166	1708	1405	772	1653
Žalm	784	783	783	786	786	783	783

Ranní chvály:

Hymnus	1136	1151	1166	1708	1406	772	1653
Antifony	1137	1151	1167	1183	1407	773	1229
Žalmy	1137	1152	1167	1183	813	813	1229
Kr. čtení a zpěv	1140	1155	1170	1710	1407	773	1654
Antifona k Zach. kantiku	701	1155	1170	1403	1407	774	1384
Prosby	1140	1155	1171	1711	1407	774	1655
Záv. modlitba	701	1156	1402	1403	1408	774	1384

Modlitba během dne:

Hymnus	1141	1156	1172	1187	1264	1264	1233
Antifony	1142	1157	1172	1188	1408	775	1234
Žalmy	1142	1157	1172	1188	1265	1265	1334
Krátké čtení	1144	1159	1175	1190	1408	775	1336
Záv. modlitba	701	1159	1175	1191	1408	774	1336

Nešpory: SO

Hymnus	1400	1145	1160	1176	1409	768	776	807
Antifony	1400	1146	1161	1177	1404	769	776	808
Žalmy	1761	1146	1161	1177	1670	769	776	808
Kr. čtení a zpěv	1400	1149	1164	1180	1404	771	778	810
Ant. ke kant. P. M.	1401	701	1164	1180	1404	771	779	702
Prosby	1401	1149	1165	1180	1405	771	779	811
Záv. modlitba	1398	701	1165	1402	1405	774	774	702
Kompletář	1242	1242	1247	1250	1238	1238	1242	1238

MCM s. r. o. nabízí z jiných nakladatelství

Uvedené knihy a videokazetu si můžete objednat na adrese: Matice cyrilometodějská s. r. o. Dolní nám. 24, 771 11 Olomouc 1

DIES DOMINI (O svěcení dne Páně)

Apoštolský list Jana Pavla II. ze dne 31. května 1998.

*Katolický týdeník s. r. o., brož.,
zúž. A5, 62 stran, 77 Kč*



času a přetrvávají navždy. Tato knížka ukazuje, co je smyslem života a jak svůj život prožívat, aby člověk byl skutečně šťastný.

*Karmelitánské nakladatelství, brož.,
zúž. A5, 112 stran, 85 Kč*

RODINA SE MODLÍ

Tak jako je ve zdravé rodině normální společná řeč, tak v normální věřící rodině je samozřejmostí společná modlitba. Tato knížka je k modlitbě v rodině velmi dobrou pomůckou. Obsahuje modlitby u stolu, ranní a večerní modlitby, žehnání v rodinném společenství a biblický růženec.

*Karmelitánské nakladatelství,
brož., A6, 112 stran, 39 Kč*



Aurelius Augustinus: VYZNÁNÍ

Přetisk vydání Ladislava Kuncíře z roku 1926. Sv. Augustin ve své nejznámější knize líčí s hlubokou pokorou vlastní poblouznění smyslnými požitky a s upřímnou vděčností oslavuje velké Boží milosrdenství, kterého se mu dostalo. Ve druhé části vyznává moudrost a velikost Božího díla v lidské duši a ve stvoření světa.

Kalich, váz., B6, 568 stran, 258 Kč

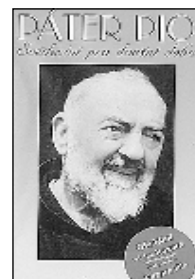
VIDEOKAZETA

PÁTER PIO – SVĚDECTVÍ PRO DNEŠNÍ DOBU

Oficiální videokazeta vydaná při příležitosti blahorečení P. Pia. Barevný dokumentární film.

P. Pio vzpomíná na své povolání, na to, jak se rozhodl pro kapucínský řád a jak žil jako řeholní bratr následující cestu sv. Františka z Assisi. P. Pio vypráví i o své eucharistické zkušenosti a zazní také svědectví těch, kteří ho osobně poznali. P. Pio se nám představuje jako zpovědník a duchovní vůdce, muž modlitby a svědek pro dnešní dobu.

Paulínky, 50 min., 350 Kč



Daniel-Ange: RANĚNÝ PASTÝŘ

Knihy je určena čtenářům od 12 let. Prolínají se v ní dvě reality – realita vnějšího každodenního života a realita duchovního života. Autor líčí v postavě mladíka ze Západu osudy dosud žijících mladých lidí, kteří se mu sami ve svých dopisech se svými životními příběhy svěřili. Je zde také řeč o autentických a věčných skutečnostech, které jediné nepodléhají



Placeno převodem
706 035

Novinové výplatné

Odesílatel:

Matice cyrilometodějská s. r. o.
EXPEDICE
Dolní nám. 24
771 11 Olomouc 1

SVĚTLO – týdeník Matice cyrilometodějské. Vydává Matice cyrilometodějská v Olomouci, Černochova 7 – IČO 533866. Tiskne nakladatelství Matice cyrilometodějská s. r. o., Olomouc. Šéfredaktor Josef Vlček. Vychází s církevním schválením s názory jednotlivých článků. Adresa redakce a administrace: Dolní nám. 24, 771 11 Olomouc 1; telefon a fax 068/522 28 03 (e-mail: svetlo@ova.ince.net.cz; svetlo). Registrační značka MK ČR 7225. Podáván novinovým zaslákem povoleno Oblastní správou pošt v Ostravě č.j. 2363/93-P/1 ze dne 23. 8. 1993. OBJEDNÁVKY VYŘÍZUJE ADMINISTRACE TÝDENÍKU. Administrace pro Slovenskou republiku: RODENY, Vinohradnícká 11, 949 01 Nitra, telefon 0042187/41 83 83; podávání novinových zaslákem povolené SF, s. p. ZSRP Bratislava, č.j. 3335-OPC zo dňa 21. 5. 1996. Prohlášení redakce: U článků o tzv. soukromých zveřejněných příspěvků nevracíme. Nevyžádané nezveřejněné příspěvky nevracíme. usudku církve.